

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouč, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez izredne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Novo ministrstvo.

Česar Gautsch in Hohenlohe vzlic vsemu prizadevanju absolutno nista mogla doseči, se se je čudovito hitro posrečilo baronu Becku: spravil je Čeha, Poljake in Nemce pod en klobuk in takorekoč čez noč ustvaril napol parlamentarno ministrstvo, v katerem sede voditelji največjih strank.

Odkrito povemo, da se nam zdi to kakor nekaj čudež in odkrito tudi povemo, da se nam zdi stvar nekam sumljiva. Zlasti ne razumemo Čehov.

Novo ministrstvo je čudno sestavljeno. V njem sedi šest uradnikov, en general, trije nemški parlamentarci in dva slovanska parlamentarca. Med šestimi ministri uradniki sta dva Slovani, a samo eden ima v rokah politično pomemben portfelj, namreč finančni minister Korytowski, dočim dr. Fort kot trgovinski minister nima s politiko nobenega direktnega stika.

Kaj je Čeha napotilo, da so vstopili v tako ministrstvo? Tudi v Čeških listih iščemo zaman odgovora na to vprašanje.

Napram Gautschu in Hohenlohu so Čehi neprestano poudarjali, da je izključen njihov vstop v ministrstvo, dokler nimajo zanesljivih zagotovil, da izpolni vlada njihove narodne postulate. Prav ker Gautsch in Hohenlohe takih zagotovil nista mogla dati, so Čehi odklonili vse ponudbe glede parlamentariziranja ministrstva.

Tudi sedaj, ko je začel baron Beck snubiti Čeha, je parlamentarna komisija češkega kluba sklenila resolucijo, s katero je odklonila parlamentariziranje — in nekaj ur pozneje je bil načelnik mladočeškega kluba minister.

Dr. Pacakov vstop v ministrstvo je v direktnem nasprotju z resolucijo parlamentarne komisije njegovega kluba, zakaj to stoji in se ne da ne tajiti, ne zasukavati, da je dr. Pacak vstopil v ministrstvo, ne da bi imel le najmanjše zagotovilo, da se ugodno češkim narodnim postulatam. Pacak je vstopil brezpogojno v Beckovo ministrstvo, je torej storil to, o čem

mer Čehi doslej niso hoteli ničesar slišati. Vzroki, zakaj se je to zgodilo, so nam popolnoma nejasni. Poročilo, da je Pack na svojo roko in na lastno odgovornost storil ta korak, ima pač kaj malo verjetnosti.

Še bolj nerazumljiva postane cela stvar, če se vpoštevajo okolnosti, v katerih se je izvršila ustanovitev novega ministrstva. Vsled cesarjeve odločbe glede carinskega tarifa so Nemci in socijalni demokratje uprizorili malo revolto, hoteč s tem preprečiti, da bi se ustanovilo novo uradniško ministrstvo, ki bi državni zbor odgovorilo in si pomagalo s § 14.

Ogrsko nagodbeno vprašanje je tista stvar, ki leži Nemcem na srcu. Ali pa imajo Slovani res dovolj tehničnih vzrokov, da gredo v boj za obrnitev dualizma, za Beustovo delo? Ves položaj je tak, da bi morala vsaka vlada drago plačati podporo Slovanov, če bi hotela rešiti nagodbeno vprašanje. Dr. Fort je svoj čas jako spretno zastopal stališče, naj delajo Čehi na to, da pride država v katastrofalno položaj, potem bo morala za vsako ceno iskati podpore Čehov. Zdaj je bila taka prilika, kakor še nikdar; ugodna prilika za tako postopanje, a Čehi je niso porabili in je z dr. Pacakom vred vstopil v novo ministrstvo tudi avtor omenjene ideje dr. Fort. Skrivnost te premembe v nazarju in v taktiki spoznamo pač šele pozneje.

Novo ministrstvo stoji na stališču, da je za sedaj pustiti na strani vsa narodnostna vprašanja. Vlada se hoče za sedaj posvetiti samo rešitvi nagodbe z Ogrsko in volilne reforme, kasneje pa hoče poskusiti spravo med Čehi in med Nemci.

Zatrnilo, da se vlada ne bo bavila z narodnostnimi problemi, se prav lepo čita — ali, če ostanejo tudi na strani postulat različnih nacionalnih skupin, bo vlada vendar tudi pri vodstvu uprave imela neštevilokrat priliko, odločevati v narodnostnih rečeh in tu ni od vlade ničesar dobrega pričakovati. Učni minister Marchet,

justični minister Klein, železniški minister Derschatta so zagrizeni sovražniki Slovanov in čisto gotovo je, da bo vsak v svojem resortu delal z vsemi silami za nemstvo in proti slovanstvu. Uradniški ministri, izvemši Forta in Korytowskega, so sploh vsi pristaši nemških strank in o kaki pravičnosti napram Slovanom še misliti ni. Čehi bodo sami zadostno občutili ta novi položaj, kajti da bo imel Prade pri svojih somišljenikih stokrat več vpliva, kakor Pacak, leži na dlani. Slovenci bomo posebno čutili pest novega ministrstva, dasi smo prepričani, da imamo v dr. Pacaku in v dr. Fortu dva dobra prijatelja. Toda v ministrstvu sedi naš največji in najnevarnejši sovražnik dr. Derschatta, svojega zastopnika južni Slovani v ministrstvu nimamo in na podporo Poljakov ne smemo računati, ker so jako nejevoljni, da so slovenski klerikaleci pri volilni reformi direktno sovražno nastopali zoper Poljake. Pacak in Fort ne bosta mogla za nas ničesar storiti, saj še Kaizl v Thunovem ministrstvu ni za Slovence prav ničesar storil.

Slovenci pač ne moremo imeti zaupanja v novo ministrstvo in nimamo prav nobenega vzroka se zanje ogrevati, zlasti ker je nam lahko precej vseeno, kako bo z nagodbo in ker nimamo vzroka iti za Nemce in njih industrijo v boj proti Madjarom. Spričo temu je umljivo, da čitamo z začudenjem „Slovenčeve“ članke o novem ministrstvu ter ugibamo, zakaj neki se zavzema „Slovenec“ za to vlado, v kateri sedi toliko in tako ljutih naših sovražnikov, kakor jih ni bilo od Lasserjevih časov.

Balkanska pisma.

Srbija: Zarotniško vprašanje rešeno! — Slovenski umetniki v Kragujevcu. — Madžarski gosti v Beogradu. — Bolgarska: Druga jugoslovanska umetniška razstava. — Stara Srbija in Makedonija: Delovanje „avantgarde“.

Belgrad, 31. maja.

(—ut.) Da je gosp. Nikola Pašić, sedanji srbski ministrski predsednik,

državnik prve vrste, to je že znana stvar in tega mu niso hoteli priznati samo njegovi strankarski nasprotniki, ali danes tudi oni molčijo — in ga v sebi občudujejo. Zarotniško vprašanje, oziroma vprašanje o obnovitvi rednih diplomatskih odnošajev z Anglijo, je delalo skrbi celi Srbiji in poslednja vlada je ravno zato padla, ker je to vprašanje hotela končno rešiti, pa je naletela na take ovire, da je morala demisionirati.

in sedaj je to vprašanje rešeno. Rešil ga je pa g. N. Pašić, ki je edini tudi bil sposoben, da se spušča v reševanje tako delikatnega in mučnega vprašanja, kakor je zarotniško vprašanje. Včeraj smo strmeli, ko smo čitali v službenih „Srbskih Novinah“ ta - le kraljev ukaz: „Na predlog Našeg ministra vojnog, a po zaslušanju i odluci Našeg ministarskog saveta, rešili smo i rešavamo:

1.) da se generalštabni pukovnik Aleksander Mašin, inženjerski pukovnik Damjan Popović, pešadijski potpukovnici Petar Mišić i Luka Lazarević i pešadijski major Ljubomir Kostić, po molbama njihovim, a na osnovu člana 22. zakona o ustrojstvu vojske stave u stanje pokoja;

2.) da im se, iz priznanja na predusretljivost s kojom su svoje položaje stavili na raspoloženje vladi, na osnovu § 77. zakona o činovnicima građanskog reda, penzija odredi u celom iznosu njihove tadašnje plate.

Naš ministar vojni i Naš ministar finansija neka izvrše ovaj ukaz.

16. maja 1906. god. u Beogradu.

Petar s. r.

Ministar vojni general R. Putnik s. r. Ministar finansija dr. L. Paču s. r.

Pričujoči ukaz je dokument historijske važnosti in zato ga objavljamo v celini. Voditelji in inspiratorji junijske revolucije so stavljeni na lastno prošnjo v pokoj in sedaj ni nobene zapreke več, da se obnovijo redni diplomatski odnošaji z Anglijo, katere prijateljstvo je Srbiji baš sedaj neobhodno potrebno.

Vse se povprašuje: kako je prišlo do tega? Odgovor na to vprašanje je lahek. Srbija stopi teh dni v carinsko vojno z Avstro-Ogrsko, ker se sporazumljenje nikakor ni moglo doseči. Avstrijska vlada je predrzno vztrajala pri svoji zahtevi, naj Srbija kupi nove topove pri avstrijski tovarni Škoda, sicer ne sklene trgov. pogodbe s Srbijo. Srbska vlada na ta imperinentni napad na slobodo svojega samovpredeljenja nikakor ni mogla ponižno upogniti tilnika, nego je odgovorila dostojanstveno, da avstrijskih predlogov pod nobeno ceno ne more akceptirati. Saj Srbija vendar ni zato na svetu, da s svojimi milijoni podpira eno že napol bankrotirano avstrijsko tovarno! Srbija si mora nabaviti nove topove, ker jih potrebuje in lepe milijone bo dala za nje, a ko že mora toliko denarja izdati za topove, potem vzame vsaj dobre topove. A Škodovi topovi niso dobri, to trdi srbska artiljerijsko-tehnična komisija, ki je v Srbiji edino kompetentna, da sodi o kvaliteti topov.

Ali Avstrija je hotela Srbijo ponižati in zato je stavila tako predrzne zahteve in potem trdovratno vztrajala pri njih. Samo Avstrija ni pomislila na to, da so Srbi ponosen narod; ki se ne pusti kar tako ponižati od kake tuje države, posebno ako je to Avstrija, ta največja sovražnica ne samo Srbije nego vseh Jugoslovanov!

Srbija je ponosno odbila imperinenten napad stare device Avstrije na svoje dostojanstvo in pripravljena je sprejeti carinsko vojno z avstro-ogrsko monarhijo, a da bo njen odpor čim lažji, je potrebno, da stoji Srbija v dobrih odnošajih z vsemi državami in zato so tako nena doma vpokojeni voditelji junijske revolucije, da se na ta način obnovijo redni odnošaji z Anglijo. Ko se je voditeljem junijske revolucije predočil položaj, v katerem se Srbija nahaja, niso si oni niti momenta premišljali nego so, kot dobri Srbi, takoj prosili, da se jih

LISTEK.

Gospa Margareta.

„Jako mi je žal, da je prišlo med nama tako daleč, ali sklep je storjen: Niti ene minute nočem in ne morem več žrtvovati Tebi. S Teboj živeti mi je nemogoče, dihati s Teboj isti zrak v eni sobi, ne, vsa duša moja se temu protivi. Vse med nama mora biti končano, vsaka zveza pretrgana, da, pretrgana na vekomaj!“

Gospod Berčič je čital pismo svoje žene, in velika osuplost je bila razlita čez njegovo obličje. Žila na sencih mu je konvulzivno trepetala, kot da se ima vsak hip utrgati, oči so mu gledale z nepopisnim strmenjem, bolnim razočaranjem in gnjusom na drobno popisani papir v njegovih rokah. Polastila se ga je težka razburjenost, ves je drgetal, in pred njim se je zibalo pismo; črke so se zvijale kot kače in ga pikale s strupenimi jeziki.

Naslonil se je na okno, široko odprto, položil pismo predse in zastarmel na zeleno, krasno se razpejajočo planino tik pred vilo, v ka-

teri si je najel stanovanje. Vedel je, da niso sanje, kar je ravnokar čital, kar se godi z njim, ali vseeno mu ni bilo jasno, če ni to vse skupaj samo šala.

Da bi mu njegova Margareta pisala to pismo, se mu je zdelo nemogoče. Ali pisava je njena, podpis njen, vse mrzlo in strupeno.

Razprostrl je zopet pismo in začel čitati od kraja. Besede se niso izpremenile, zvenele zlobno, dihale otrovne pšice. Ni se jih mogel privaditi, in spočetka je čital počasi zlog za zlogom, in čutil je v prsih, kako mu ledeni srce, kako mu hladne struje poljejo po telesu, in se nabira v njem teža, ga pritiska in duši.

Nadaljeval je gospod Berčič, čital pismo svoje žene. Gospa Margareta je pisala: „Misli si, da sem Tvoja sužnja, da se moram pokoriti vsaki Tvoji kaprici. Ljubica, daj mi poljubček!“ O, to so Tvoje besede, kako so mi zoprne, in kolikrat si me mučil s svojo hinavsko ljubeznostjo in medeno osladnostjo. O, stokrat bi Te rajša ubila s pogledom, o, da nisem imela moči, Te zastropiti s poljubi! Misli si, da sem priklenjena nate, da se Te ne morem rešiti nikoli. Ali ne!“

Zopet se mu je zameglilo pred očmi, dvignil je oči in se ozrl skozi okno. Pred njim blesteče polje, divno v svojih prelivajočih se barvah, sladko v svojih poljubih, žarkih in ognjenih. Ta omamljiva krasota ni bila zanj, zagnil je okno in sedel na naslanjač.

Misli so se mu motale po glavi, črne in grozne. Skušal se je umiriti in misliti trezno, razsodno. Kako je prišlo do tega, do izbruha te silovite strasti, do tega demonskega ognja, ki mu je palil srce in obisti?

„Malo cinizma,“ si je ponavljal, „malo cinizma, da razsekam te sence, da razgalim to ostudno potvaro. Margareta, kaj mi je Margareta? Krvooločna hijena, ali ne, hijena se boji živega, mrtvega bi me izkopala iz groba in mi razgrizla drob. Margareta pa mi pije živemu kri, strupi možgane in kolje razum. O, prokleta!“

Ustrašil se je svojih besed in nadaljeval mirneje. Skozi zastor je prodrli solnčni žarek, svetel in nedolžen; tedaj se je ubogi mož spomnil svoje neveste, Margarete. To je bilo davno, ali to je bil edini lep spomin njegovega življenja. Videl je Margareto, krasno bitje, kot v zarji, vso razbleščano od nebeškega ognja. Edina

ta slika je bila vzrok, da ni že takoj po poroki razsekal nenaravnih vezi, ki so ga oklepale na to ženo.

Bila je v njej razdevajoča strast, ki ga je žgala in morila vsa leta njunega skupnega življenja, ali ljubezen, tisto slepo čustvo, edini zlati spomin na poroko ga je odvracal, da je mirno trpel njeno silno sovrašтво, da so se starale njegove bolečine.

S pismom se ni bil pri kraju. Vzel je je zopet v roke in čital:

„Vidiš, sam Bog Te je kaznoval, da si obolel; jaz mislim, da si se zastropil sam, da se je razlil Tvoj jedki žolč po telesu. Ne, nisi niti obolel, ampak Tvoj gnjev, zeleni srd Te je gnal od mene, ker ga nisi mogel razliti nad menoj... In sedaj sem zopet svobodna in tako neizrečeno srečna, kakor nisem bila več od tedaj, ko sem Te spoznala. Hladna zloba Tvojih besed, pikrih opazk...“

Še par vrst je bilo v pismu, in spoznala se je na pisavi strast in sovrašтво. Temno mu je postalo pred očmi, temno v duši. S prsti je oklenil glavo, stisnil dlani na senc in čutil, kako mu divje bije žila, kako mu nekaj reže po možganih.

Padel je na zofo in nagnil glavo, kot da pričakuje poslednjega usmiljenega udara.

Bil je še mlad mož, ali bled, bolno-bled, brezkrvnih lic, upalih, tenkih ustnic in globoko udrtih, ugešlih oči. Zavzdihnil je tako obupno in grozno, kakor bi vstal vzdih iz groba, kakor bi se utrgal od mrtvega srca. Ležal je, ne da bi se ganil, roke so visele od njega, trde in brez moči, prsi so se mu dvigale v dolgih presledkih in hrople. Oči je imel zatisnjene, razmršeni lasje so se oprijeli potnega čela.

„Margareta!“ Kot onemogel protest je izrekel to ime.

„Margareta!“ Črez dolgo je zaklical drugič, votlo in ubito. „Moja bela nevesta!“ Čudovito jasno je to izustil, kot bi videl zahajajoče solnce in bi se zlata zarja vili v njegova usta. Blazen smeh mu je nato zašumel iz ust, dokler mu ni krčevit drget sklenil zob.

Dvignil se je zopet, urno se vzpel pokoncu in razprostrl roki, kakor bi hotel vreči raz sebe breme, in začel je stopati po sobi.

(Konec prih.)

upokoji. Čast jim zato, ker s tem so voditelji junjske revolucije pokazali, da so vedno pripravljeni žrtvovati se za domovino!

Popolno priznanje zasluži tudi g. N. Pašić, ministrski predsednik, ki je uporabil vse svoje sposobnosti, da je to delikatno vprašanje rešil na zadovoljstvo vseh. G. Pašić je odvalil od prsi Srbije težak kamen, ki ji ni dal popolnoma prosto dihati in je samo s tem — tudi ko bi drugih zaslug ne imel — zaslužil, da ostane svetlo njegovo ime v zgodovini Srbije.

Z rešitvijo zarotniškega vprašanja so zmerni radikali tudi kot stranka mnogo pridobili, ker so opozicijske stranke ravno neredne odnose s Anglijo hotele uporabiti kot uspešno agitacijsko sredstvo pri volitvah. To agitacijsko orožje je g. N. Pašić iztrgal opoziciji iz rok in danes je gotova stvar, da zmerni radikali dobijo pri volitvah vsaj sto mandatov — od njih.

Po izveštvijh, ki sem jih danes dobil iz Kragujevca, prošli so tam slov. igralci izborni. Priredili so tri predstave in danes odpotujejo v Niš, kamor odidem z današnjim večernim brzovlakom tudi jaz. Iz Niša pošljem potem natančno poročilo o gostovanju slovenskih igralcev v Kragujevcu in v Nišu.

Po povratku iz Niša odpotujejo slov. igralci najbrže naravnost v Ljubljano, a mogoče je, da odidejo še v Šabac, kamor jih vabijo.

V Belgradu si vse želi, da slov. igralci tudi prihodnje leto posetijo Belgrad, a v tem oziru se izjavljajo v svojih pismih tudi moji prijatelji iz Kragujevca. Zasluga g. Danila in njegove družbe je, da so se Srbi začeli živo interesirati za Slovence in zato ne morem razumeti onega nerazpoloženja nekaterih Ljubljancev proti tej poseti. Nerazpoložen sem bil tudi jaz — dokler igralcev poznal nisem, ali sedaj sem vesel, da so prišli v Srbijo, ker Slovencem delajo čast.

Teh dni bo v Belgradu velik „direndaj“. V srbsko prestolnico prihaja večje število madžarskih časnikarjev, visokošolcev, politikov itd. Srbi, kot gostoljubni narod „par excellence“, jim pripravijo lep vsprejem in madžarski gosti se bodo gotovo dobro počutili v Belgradu. Žal mi je, da ne bom prisoten pri sprejemu, da bi vse videl, ali ko sem se že odločil za potovanje v Niš, pustim vse drugo na stran in izvedem svoj načrt. Sicer pa ostanem v Nišu in Paraćinu samo dva dni in se povrnem ravno ko se bodo izvajale glavne točke programa in potem pošljem poročilo „Slovenskemu Narodu“.

Druga jugosl. umetniška razstava v Sofiji je sedaj zagotovljena, ker se je naučni minister g. Šišmanov končno premislil in noče več vplivati na kneza Ferdinanda, da ne bi dal svojega menažerja na razpolago za razstavo. Bolgarska vlada je tudi dala razstavljenemu odboru na razpolago 6000 levov za pripravljala dela, a za nakup slik bo dala posebej večjo vsoto denarja. Mnogo umetnin nakupi tudi knez Ferdinand.

Sofijski odbor je končno tudi usvojil princip, da imej razstava čisto jugoslov. značaj in zato ne bo zastopan noben ne-jugoslov. umetnik. Tako je tudi prav! Ako se nekaj aranžira kakor vseslovenska umetniška razstava, naj na njej razstavijo svoja dela vsi slovanski umetniki, a pri jugoslovanskih razstavah more biti prostora samo za jugoslovanske umetnike, kakor se je to sklenilo v Belgradu 1904 l. Konsekvenca ni slaba stvar!

Avantgarda Nemčije, avstro-ogrsko monarhija, ki ima dovolj dela doma, ne more opustiti ovanturnistične ideje, da bi pustila svoje vojake marširati proti Solunu in zato pridno pripravlja teren za tako nevarno ekskurzijo. Kot pijonirje, ki naj delajo ceste in mostove, uporablja podkupljive, ničvredne in razbojniške Arnavte. „Glina v kup štrih“ — saj taka ekskurzija ne bi bila drugo kot

navaden razbojniški napad na Jugoslovane, ki edini imajo pravico na Staro Srbijo in Makedonijo.

Znani avstrijski agent, „predendent“ na albanski prestol, Castrioto, je imel teh dni v Kotoru v Dalmaciji dogovor s arnavtskimi prvaki in tu se je sklenilo, da se v Albanijo pošlje čem več orožja, da se omogoči splošna vstaja. Puške bo dala, se razume, Avstrija — saj imajo avstrijski davkoplačevalci dovolj denarja, da podpirajo arnavtsko razbojniško delovanje — — —!

Pa je težka stvar! Naj le poskusim „avantgarda“ s kako ekskurzijo! Naletela bo na bajonete srbskih, črnogorskih, bolgarskih in — turških vojakov! Da, v tem slučaju bi se jugoslov. države združile tudi s Turško, ker Turška ni tako nevarna kakor „avantgarda“.

Občni zbor „Slovenske Sokolske Zveze“ in jugoslovanski zlet v Brežicah.

(Konec.)

Sprejem sokolskih društev na kolodvoru.

Predvčerajšnjim dopoldne so se pripeljala hrvatska, srbska in slovenska sokolska društva. Na kolodvoru so jih sprejeli vsi v Brežicah navzoči Sokoli z društveno godbo in velikansko množico ljudstva. Sprejem je bil najpristnejši. Pozdravil je prišle goste starosta brat dr. Strašek, odzdravil pa mu je brat dr. Car, podstarosta „Hrvatske sokolske zveze“. Od slovenskih sokolskih društev so prišli Sokoli od že zgoraj pri zborovanju navedenih ter iz Ljutomer, izmed hrvatskih so pa bili iz Siska, Križevca, Varaždina, Belovara, Voloske, Šibenika, Karlovca, Sarajeva in Zagreba. Izmed srbskih je bil srbski „Sokol“ v Zagrebu. Vseh Sokolov je bilo okoli 400, zastav pa 9 slovenskih in 1 hrvatska.

S kolodvora je bil slavnostni sprevod na telovadišče, kjer je bila skušnja za proste vaje, nakar se je impozantan sprevod podal v „Narodni dom“. Ljudstva se je medtem nabralo vse ceste polno in navdušeno je pozdravljalo mile goste, kateri so bili povsod obsipani z dežjem cvetlic.

Slavnostno razvije zastave brežiškega „Sokola“.

Lepo je bil okrašen prostor na vrtu „Narodnega doma“, kjer se je imelo vršiti razvije zastave brežiškega „Sokola“. Ko so prikorakali Sokoli, jih je velikanska množica pozdravljala z mogočnimi klici, da se je treslo ozračje.

Starosta brežiškega „Sokola“ brat dr. Strašek je v društvenem imenu pozdravil kumico gospo dr. Straškovo, župnika g. Mešička, družici gđ. Brovetovo in Fracetovo, slovenske župane, zastopnike brežiške Čitalnice in vojaškega veteranskega društva brežiškega, razna druga društva, slovenske, hrvatske in srbske Sokole, se zahvalil za velikansko udeležbo in prosil podstarosto brata Kuneja, da vodi slavnostno razvije.

V navdušenih besedah je govoril nato brat Kunej. Dvigaj se zastava, je rekel, v daljno blagonsno delo, povej potomcem, da je slovenska brežiška sokolska četa ljubila svoj narod, za katerega je pripravljena žrtvovati vse, tudi življenje. Pozval je nato župnika, naj blagoslovi, kar se je izvršilo.

Brat Kunej je pozval nato gospo kumico, naj razvije zastavo.

Gospa dr. Straškova je v krasnih besedah govorila. Drage volje sem prevzela ta posel, je rekla med drugim. Gojim iskreno željo, da bi se pod tem praporom zbiral cvet in biser brežiških Sokolov. Čuvajte Sokoli svojo zastavo, ne dajte je nikdar iz rok! V znak, da Sokoli vedno goreče ljubijo svoj rod, je pripela kot svoj dar rdeč trak na zastavo in zabila žebelj v drog.

Višnjev trak je bil dar brežiških dam in ga je pripela gđ. Brovetova; beli trak je bil dar bizeljskih Slovenk in ga je pripela gđ. Fracetova.

Nato se je vršilo zabijanje žebeljev v zastavni drog. Zabili so jih: župnik g. Mešiček, Hrvatska sokolska zveza, srbski „Sokol“ v Zagrebu, Slovenska sokolska zveza, celjski, domžalski, goriški, gorenjski, idrijski, ilirsko-bistriški, jeseniški, kamniški, ljubljanski, ljutomerski, mozirski, novomeški, postojnski, prvačinski, šišenski, tržaški, trziški, zagorski in žalski „Sokol“, brat staroste brežiškega „Sokola“, zastopnik županov, brežiška okolica, čitalnica Brežice, društvo „Sava“, veteransko društvo v Brežicah in posojilnica Brežice.

Starosta je dvignil nato zastavo, godba je zaigrala sokolsko koračnico, množica pa zapela „Hej Slovani“, navdušenih „Na zdar“ klicev pa ni hotelo biti konca.

Nato je izročil starosta bratu praporščaku z v srce segajočimi besedami zastavo in ga pozval, naj jo čuva z vsako kapljico svoje krvi, brežiške Sokole pa, naj prisežejo na ta prapor.

Brat praporščak je prisegel, da ga bo branil z vsemi silami; godba je zaigrala „Naprej zastava Slava“.

Nato so zastave poljubile najmlajšo svojo sestro, nakar je ob splošnem navdušenju starosta zaključil slavnost razvija.

Banket.

Ob 1. uri je bil banket v veliki dvorani „Narodnega doma“ in sosednjem prostoru. Banketa se je udeležilo do 400 oseb. Vrsto napitnic je otvoril brat Kunej, ki je v vznemirjenih besedah slavil požrtvovalnost narodnih dam brežiških, pred vsem pa g. kumice, ki je z navdušenjem in agitacijo pripomogla veliko, da je brežiški Sokol na tako visoki stopnji. Zato ji napije. Godba je zaigrala „Mi smo brač“, katero pesem so vsi Slovenci, Hrvatje in Srbi stoji peli.

Brat dr. Šmirmaul je napil brežiškim damam, brat dr. Strašek starostam navzočih sokolskih zvez, brat dr. Vrbanić pa brežiškemu Sokolu. Bratu dr. Strašku se je v prelepih besedah zahvalil v imenu srbske sokolske zveze brat dr. Stojanović, na kar so vsi Sokoli peli stoji srbsko himno. V imenu hrvatske sokolske zveze se je ognjevit zahvalil brat dr. Car, ki je vabil Slovence na vsesokolski zlet v Zagrebu. V imenu slovenske sokolske zveze se je zahvalil brat dr. Ravnihar, ki je napil slovensko-hrvatsko-srbski zvezi. Njegov izborni govor je vzbudil nepopisno navdušenje; Ploskanja in „Na zdar“ klicev ni bilo konca, dr. Ravniharja dr. Stojanovića in dr. Carja so pa Sokoli vzdignili kvišku in nosili po dvorani. Takega velikanskega navdušenja še nismo menda nikoli videli in marsikomu so porosile oči prisrčnega veselja. Da bi to edinstvo med Jugoslavi rastle in se večalo, dokler ne postanemo mi en narod in ena duša!

Na slavnost je došlo okoli 50 brzojavk.

Sprevod na telovadišče in javna telovadba.

V tem se je naenkrat jelo oblačiti in v par minutah je kazalo, da bo začelo liti. To pa ni plašilo vrlih jugoslovanskih Sokolov. Ob treh je korakala četa za četo z razvitimi zastavami na telovadišče, nebroj ljudstva jim je pa prirejal najburnejše ovacije. Bil je prekrasen pogled na te čete. Nemškutarji so bili vsi zeleni jeze in nekaj zvižgali, a se zanje ni zmenil nihče, kar je še bolj povečalo njihov srd.

Telovadba se je pričela točno ob 3. uri, dasi so padale prve deževne kaplje. Nastopilo je 100 Sokolov, med njimi 1/4 Hrvatov. Izvajali so proste vaje. Mnogobrojni gledalci — bilo jih je na tisoče — zlasti pa kmetško ljudstvo je bilo kar očarano pri pogledu na točno izvajanje posameznih točk, zato so pa pri vsaki točki ploskali in klicali „Na zdar“! Med telovadbo so ves čas pokali topiči. Druga vaja je bila s kiji. Izvajal jo je zagrebški Sokol nad vse izborni, za kar je dobil obilno zaslužene pohvale med gledalstvom. Dasi je dež lil vedno huje in so že zagrebški Sokoli bili vsi premočeni, vendar je nastopila skupina ljubljanskega Sokola, ki je proizvajala vaje z batonom.

Lilo je kot iz škafa, a ljubljanski Sokoli so telovadili kot v najlepšem vremenu, zato jih je pa ljudstvo tudi obsulo s klici in ploskanjem.

Na vrsto bi bile prišle vaje na orodju. Morale so izostati, ker je deževalo neprenehoma.

Ljudska veselica.

Ljudska veselica bi se imela vršiti na telovadišču, kjer je bilo že vse pripravljeno za to. Vsled neprestanega dežja je bilo to nemogoče, zato so ljudstvo in Sokoli odšli v „Narodni dom“, kjer se je razvilo življenje v najboljšeju pomenu besede. Pelo se je na vseh koncih, govorniki so povsod nastopali in govorili o jugoslovanski vzajemnosti, veselje je bilo brezprimerno. Petje in zvoki godbe so se razlegali na ulico, kjer je bilo vedno polno ljudi. Slovenci so pri prihodu in odhodu raznih slovenskih gostov klicali „živio“ in „Na zdar“, kar je Nemce peklo kot živ ogenj. Začeli so prav po divje kričati svoj „heil“, imeli najetih par pijanih barab, izmed katerih je eden padel vsled pijanosti po tleh, da bi hujskale in izzivale, kar so tudi precej izvrševale, a namen nemškutarjev, da bi zvalili Sokole v kak konflikt, se jim je korenito ponesrečil. Tuin-tam so povzročili kake prepire, da bi spravili kakega Slovence v zapor, provocirali na vseh koncih na vse načine, a Slovenci so dostojno prezirali nemške surovine, ki so postali zlasti na večer vsi divji in vpili kot blazni, psovali kot cigani in se obnašali pod zaščito orožništva in vojaštva tako surovo, kot se morejo le nositelji proslule tisočletne nemške kulture. Nad orožniki so metali gnila jajca na dame in ko so odhajali zadnji Sokoli iz Brežic, ometavali jih z blatom, ki je isto tako letelo nad orožniki. Res, vredna dejanja vrednih kulturonošcev! Kljub temu so Sokoli pokazali čudovito mirnost in hladnokrvnost, ker so poznali položaj.

Slavnost se je torej izvršila v najlepšem redu v veliko jezo slovenskih nasprotnikov. Želeti bi le bilo, da bi jo bilo obiskalo več kranjskih civilistov, katerih smo prav malo videli. Kaj mnogobrojno jo bilo zastopano zagrebško občinstvo, katerega se je samo s popoldanskim vlakom pripeljalo do 1000 oseb. Da bo dosegel ta jugoslovanski sokolski zlet svoj cilj, katerega je nameraval, o tem smo prepričani, zato upamo, da bodo v doledni dobi vihrale po Brežicah slovenske zastave, kadar bodo Slovenci hoteli in ne bodo nikogar, ki bi to mogel prepovedati.

Zborovanje „Učiteljske Zaveze“ v Šoštanju.

(Konec.)

Glavno zborovanje.

Po dohodu jutranjega vlaka iz Celja, ki je pripeljal zopet precej članic in članov, se je začelo 18. glavno zborovanje Zaveze v salonu hotela „Avstrija“. Zborovanje, ki se ga je udeležilo do 300 oseb, je otvoril predsednik g. Luka Jelenc z navdušenim ogovorom, v katerem je izvajal: „Glas Zavezinih skupščin gre že preko mej naše Slovenije, sodbo teh skupščin upoštevajo tudi oni, ki krmijo ladjo ljudskega šolstva in dele ali ne dele pravic našemu stanu. Naše vsakoletne skupščine so nekake revije, ki kažejo našo moč, naše mnogobrojne vrste in izpričujejo o naši solidarnosti, naši slogi. Naš program je jasen in vzvišen, ker je vzvišen smoter, za katerim hrepenimo: neumorno delo za prospeh ljudskega šolstva, v probudo naroda k svobodni misli in blaginjo našega stanu. Ne bomo opešali v boju za izboljšanje svojega gmotnega stanja toliko časa, dokler nam ne dajo plačila, ki gre poštenim in zvestim delavcem. Štajerski tovariši zahtevajo za prvo prihodnost, da se odpravi najnižji plačilni razred; našim tovarišem v tužni Istri mora zasijati boljša bodočnost, humaniteta sama zahteva to; oženjenim kranjskim učiteljem so dali draginjske doklade in s tem ustvarili stališče, ki je nemoralno, nenaravno, nevzdržljivo, ki kliče po stalni regulaciji naših plač. Ne morem mimo, da bi pri tem ne

ožigosal poslanca - učitelja, ki je bil nasprotnik splošnim draginjskim dokladam. Hvala Bogu, da se mož ne čuti več učitelja, kar je sam priznal na zadnjem shodu v Dvorski vasi, ko je govoril svojim na duhu ubogim backom, da mi kmetje ne zborujemo zaradi izboljšanja učiteljskih plač in da že preprečimo izboljšanje v svojem času. (Viharni „fej“ in „pereat“ klici. „H konzumarjem naj gre!“) Učitelj, ki tako govori, ni več učitelj ter ga izbrisemo iz svojih vrst. Sramota njegovemu spominu. (Sram ga bilo! Pereat!)

Potem je govoril o razvoju narodnega šolstva na svobodnemiselnih podlagi. Svoboda je pogoj vsakemu naprednemu in zdravemu razvoju. Skupno je treba odbijati napade na svobodno šolo. Branimo in čuvajmo našo cvetko, našo narodno šolo, da ne zapade klerikalnemu zmaju. Če pa zavlada po naših šolah za trenotek črni klerikalizem, če žvižga nad hrbti liberalnih učiteljev klerikalni bič, sledeč slabemu zgledu cesarskega Dunaja, smemo biti trdno prepričani, da duh časa razžene to črno temo.

Njegovo radikalno izvajanje je povzročilo viharno pritrdjevanje. Končno je prav pristržno pozdravil vse zborovalce in goste, posebno ravnatelja Schreinerja, okraj. šol. nadzornika g. D. Pribila, dež. poslanca g. Iv. Vošnjaka, dr. Mayerja itd., otvoril zborovanje ter dal besedo g. Šijanču, učitelju v Gornjem gradu, ki je poročal o „nerazdeljenem pouku“.

Govornik je na stališču, da je nerazdeljen čas pouka za daljni razvoj šolstva sploh velike važnosti in da je uvedba takega načina pouka našim razmeram prikladna bolj kot celodnevni pouk. Pa že v naprej se je zavaroval, da ni za poludnevni pouk in da je velik nasprotnik popoldanjega pouka.

Sedaj se v naših šolah poučuje dopoldne in popoldne. Čas pouka je razdeljen v dve večji skupini, to je razdeljen čas pouka. Nerazdeljen je pa oni, pri katerem se poučuje samo dopoldne. Popoldne je prost pouk. Seveda se mora potem jutraj prej začeti s šolo. Nerazdeljen čas pouka ni nikaka novotarija, ker je tak način na Nemškem že vpeljan več desetletij in tudi na Avstrijskem se je v tem oziru že tu in tam poskušalo. Povsod pa je uspeh večji kot pri razdeljenem času pouka. Koristi nerazdeljenega časa pouka so velike higijenske, pedagoške, socialne in etičke.

Obširno je razpravljalo o načinu prebave in njega učinkih na otroka in posledicah, ki izhajajo iz tega, ako silimo otroka takoj ali saj kratko po obedu v šolo na duševno delovanje.

Nato je razgrnil navzočnikom velik grafikon in na njem pokazal Schmid-Monnardov črtež bolehnosti otrok pri razdeljenem in pri nerazdeljenem času pouka. Dosedaj uvedeni razdeljen pouk kaže velik narastek boleznih napram nerazdeljenemu.

Predsednik je otvoril debato, ki je bila zelo obsežna. G. Lichtenwallner je poudarjal, da so peka-teri učitelji proti nerazdeljenemu pouku z gospodarskega, ne pa z edino pravega pedagoškega stališča. Priznani medicinci so proti popoldanskemu pouku. Predlagal je kompromis, naj bodo skupne počitnice od 15. julija do 15. septembra, a do konca oktobra naj bo nerazdeljeni (dopoldanski) pouk.

G. Šega je govoril iz lastnih izkušenj zoper nerazdeljeni pouk: ovrgel je etičke pomisleke ter dokazoval, da bodo krajne šolske oblasti v kljub nerazdeljenemu pouku skušale upreči učiteljstvo tudi v popoldanski pouk za minimalno nagrado, a obenem si bodo prihranile novo učno moč.

V istem smislu je govoril tudi g. Černej (Griže).

G. Černagoj je za Šijančovo stališče. Povedal je, da je bil on prvi, ki je že leta 1903. iz lastne inicijative izposloval za tri poletne mesece samo dopoldanski pouk, s čemur so

zadovoljni starši in otroci, a tudi učiteljstvo si oddahne. Ako bi kate-rega učitelja vkljub temu skušali kje upreči v popoldanski pouk, naj pa zbolí.

G. Brinar (Gotovlje) je predlagal, naj se nerazdeljeni pouk uvede od časa do časa za poskušnjo. Obenem je predlagal konec debate glede pouka na deželi. Sprejeto.

K stvarnim opazkam so se oglašili gg. Lichtenwallner, Šega, Černež.

G. Šega je predlagal, naj se izreče skupščina za celodnevni razdeljeni pouk s presledki, ki jih določa novi učni in šolski red. Njegov predlog pa je propadel.

G. Vrečko (Slov. Gradec) se je izrekel proti oktroiranju počitnic.

Gosp. Černež je govoril zoper Brinarjev predlog, ki je tudi odpadel.

Ravnatelj Schreiner je naglašal, da odločujejo pri tem glavno psihološki vzroki. Kar velja za mestne, velja tudi za kmečke šole. Kaj govorijo pri tem kmet, meščan ali obrtnik nas ne sme nič brigati. Priznani zdravniki pravijo, da ni popoldanski pouk nič vreden, psihologi pa pravijo, da je še manj kot nič vreden.

V debato so še posegli gg. Likar, Šega in Černagoj.

Končno se je sprejela resolucija poročevalca: XVIII. skupščina Zaveze avst. jugosl. uč. društev, vršča se dne 3. junija 1906 v Šoštanju, priznava v principu velike koristi nerazdeljenega pouka.

Nato je poročal gosp. Strmšek, nadučitelj na Medvedjem selu, o učiteljevem delovanju izven šole. Njegovo strokovno, in vendar popularno sestavljeno poročilo je temeljilo na sledečih težah:

1. Delo za gmotne koristi naj prevzame učitelj le v sili in le takrat, če ž njim ne oškoduje svojega osebnega in stanovskega ugleda.

2. Našo stanovsko organizacijo mora vsak učitelj pospeševati kolikor največ mogoče.

3. Učitelj bodi vsakomur dobrohoten in postrežljiv prijatelj, a nikomur hlapec.

4. V svojem občevarstvu z drugimi stanevi naj učitelj vedno kaže, da jih spoštuje, ker so vsi enakopoprtni in enakovredni.

5. Učitelj bodi delaven tudi izven šole ter pospešuj povsod izobrazbo in napredek naroda, posebno pa neguj močnatost in samostalno mišljenje med njim.

6. Pri vsem tem naj se pa učitelj loti le tistega dela, ki ga popolnoma razume, da se pred nikomur ne osmeši.

Debate so se udeležili gg.: Černež, Česnik (glede snovanja za drug in posojilnic), in Šega.

Zadnji je pobijal poročevalčovo zahtevo, naj bi učitelj ne politikoval s kmeti, dokazoval je, da so učitelji dolžni poučiti prebivalstvo o važnih dnevnih političnih vprašanjih; dokler ne bo ljudstvo povsod politično zrelo, s našerazmerene zboljšajo. Duhovniki izigrajo vsako priliko za politično pridobivanje pristašev. G. Kelec je navajal drastične zgleda, ko ima mežnar v politiki več pravic, nego učitelj. — G. Černež jerekel, da je tudi med tistimi, ki ljubijo slogo; a tako slogo, ko eden pri mizi sedi, drugi pa mora pod mizo ležati, naj vrag vzame. Pasje ponižnosti ne trpimo. (Viharno ploskanje in živahno pritrdjevanje). Poučujmo ljudstvo previdno, da se privadi iz teme na svetlobo. Nagla sprememba bi ga le bleščala; narod bo že spregledal, da bo mogel prenašati svetlobo po dosedanji temi.

Otroke je treba pripraviti, da samostojno mislijo, kar se v gotove strani govori ali je zapisano. (Govorniku so se prirejale viharne ovacije). Poročevalc je odgovarjal na razne pomisleke ter zaklical: „Dajte nam polovico Tavčarja, pa bomo začeli delovati kakor vi na Kranjskem! Šusteršiča že imamo.“ (Klici: Korošec!)

Vse predlagane teze so bile soglasno sprejete.

G. Kocbek je predlagal: Vsak član učiteljstva bodi član svojega okrajnega učiteljskega društva. Samo ako dotični kraj nima svojega učiteljskega društva ali iz posebnih krajevnih razmer bodi član kateregakoli drugega društva, zastopanega v „Zavezi“. Če kdorkoli preneha biti član svojega okrajnega učiteljskega društva, ga ne sprejmi nobeno drugo društvo. — V debato so posegli gg. Vrečko (Slov. Gradec), Černagoj, Brinar, Gradišnik, Kelec in Kocbek, nakar je bil predlog sprejet.

G. Bernot je predlagal: Vsak član okrajnega učiteljskega društva deluj z vsem svojim vplivom, da se osnuje, zdržuje in vekša društvena matična glavica. Predlog je bil po kratki debati v principu sprejet.

G. Mahkota je vprašal, kako stališče zavzema „Zaveza“ napram družbi sv. Cirila in Metoda. Nasvetoval je, naj učiteljstvo ne deluje pri družbi, dokler ne dobi častnega zastopnika. Predsednik je pojasnoval, da se je že v seji upravnega odbora o tem sklepalo. G. Porekar je vstopil na lastno roko ter ga „Zveza“ ne prizna oficijalnega zastopnika.

S tem je bil dnevni red zaključen. Predsednik se je zahvalil vsem udeležencem, posebno poročevalcem, pripravljalnemu odboru in šoštanskim Slovenkam in Slovencem ter je zborovanje s trikratnim „Živio“-klicem zaključil ob 1. uri popoldne.

Banket.

Banketa na vrtu hotela „Avstrija“ se je udeležilo okoli 200 oseb. Pri tem se je izkazal hotelir gospod Rajšter nele spretnega, temuč tudi solidno cenene gostitelja. Vrsto napitnic je otvoril dež. poslanec gosp. Vošnjak, ki je še enkrat zaklical skupščinarjem dobrodošlico. Gospod Gangl je napival slovenskemu tržanstvu, g. Strmšek pripravljalnemu odboru in njega častnemu predsedniku g. Vošnjaku, g. prof. Kozuh je pozdravil skupščinarje v imenu društva slov.-hrv. profesorjev, g. Černež je pozdravil vrnil, gospod Česnik je napival boljši bodočnosti slovenskega naroda, g. Gradišnik narodnemu ženstvu.

Koncert.

Po banketu so se skupščinarji razšli na izlete v prelepo okolico, največ jih je obiskalo toplice Topolšico. Ob 8. uri zvečer pa so se zbrali h koncertu, ki je bil tako dobro obiskan, da je zmanjkalo prostorov. Pa je tudi bilo vredno si privoščiti ta nenavadni užitek. Na sporedu so bile točke, kakršnih nimamo pogosto prilike slišati v velikih mestih. Goslar g. Beno Serajnik in solo-pevec g. Vrabl sta po vsem Slovenskem že znana umetnika, ki sta žela viharno priznanje. Imela pa sta tudi umetnici za spremljevanje na klavirju, kar velja posebno glede gđ. Schreinerjeve. G. Vrabra je spremljala tudi dovršeno gđ. F. Kolškova iz Vranskega. Zelo je ugajal čveteroglasen ženski zbor. G. učitelj Nerat (Šoštanj) se je pokazal izbornega pevovodjo in dirigenta. Splošno priznanje je tudi žela šoštanjska narodna godba z vsemi svojimi nastopi. Po koncertu je bil ples.

V ponedeljek zjutraj se je en oddelek skupščinarjev odpeljal preko Dravograda v Celovec in Beljak, večina pa proti Celju z najprijetnejšimi vtiski in popolno zavestjo storjene stanovske dolžnosti.

Došlo je mnogo brzozavnih pozdravov; med drugimi je pozdravil skupščinarje tudi častni član Zaveze ljubljanski župan gospod Ivan Hribar.

Izmed okrajnih šolskih nadzornikov je prišel edini gosp. Dragotin Pribil z daljnega Lošinja. Baje je bil pri koncertu tudi domači nadzornik g. Schechel, toda ne oficijalno, temuč bolj — inkognito! Tako preziranje sicer boli delavno in zavedno učiteljstvo, a zdržuje ga ne na poti „naprej in navzgor“.

Sprememba v ministstvu.

Dunaj, 5. junija. Ganljiv prizor je bil, ko je dosedanji češki minister

dr. Randa izročil posle svojem nasledniku dr. Pacáku. Dr. Randa je ves ginjen položil roko na glavo dr. Pacáku rekoč: „Blagoslovim vas kot svojega učenca ter vam želim popolni uspeh na tem mestu.“ Nato je objel Pacáka in oba ministra sta se jokala. Pri sprejemu prideljenih mu čeških uradnikov je rekel dr. Pacák: „Pred vsem vam povem, da je moja goreča želja, delati z vami ne samo kot vaš načelnik, temuč kot prijatelj. Cesarjeva milost me je posadila na to mesto; zastavl bom najboljši moči v službo dobre stvari in moje trdno prepričanje je, da bom s tem, da slej kot prej natanko zasledujem in varujem interese svojega naroda in svoje domovine, tudi državi najbolje služil. Moje dosedanje delovanje poznate, veste, da sem hotel po najboljši volji in vesti služiti svojem narodu, a upam, da bom mogel tudi v kronskem svetu koristiti češkemu narodu.“ Nadalje je povedal, da bo zastavl vse sile za sporazumljenje med Čehi in Nemci.

Volilna reforma in Italijani.

Dunaj, 5. junija. Italijanski dijaki z Dunaja in iz Gradca so imeli včeraj na Semerniku sestanek, kjer so sklenili, pozvati italijanske državne poslance brzojavno, naj zastavijo vse sile, da dobi tudi Dalmacija en italijanski mandat za državni zbor.

Zader, 5. junija. Italijanski deželni poslanci Dalmacije so naročili klubu italijanskih državnih poslancev, naj se odločno zavzamejo, da dobe v novi volilni reformi tudi dalmatinski Italijani svoj državno-zborski mandat.

Nemški cesar na Dunaju.

Dunaj, 5. junija. Jutri se pripelje cesar Viljem na obisk k avstrijskemu cesarju. Pravo ozadje obiska se prikriva. Dunajski nemški listi proslavljajo prihod nemškega cesarja, kakor svojega odrešenika. K sprejemu pridejo tudi ogrski ministri.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 5. junija. V začetku seje se je predsednik Justh opominjal atentata v Madridu ter je zbornica izrekla globoko ogorčenje nad grdim hudodelstvom, obenem pa veselje, da je kralj srečno utekel atentatu. — Potem se je nadaljevala debata o proračunu. Posl. Vlad (Romun) je izjavil, da proračun odklanja vsled nezaupanja do vlade. Pobijal je izvajanja ministrskega predsednika o madžarski državni ideji ter očital vladi, da noče izvesti narodnostnega zakona in da nič ne stori za kulturne potrebe raznih narodnosti. — Poslanec Molnar je izjavil v imenu ljudske stranke, da stranka vztraja pri svoji zahtevi glede revizije cekvenopolitičnih zakonov. — V generalni debati je bil proračun sprejet z vsemi glasovi razen glasov nemadžarskih poslancev. Predloga je bila nato sprejeta tudi v podrobni razpravi, a tretje branje bo jutri. — Potem se je začelo razpravljati o dovolitvi rekrutov za l. 1905. in 1906. Posl. Vajda (Romun) je izjavil, da odklanja predlogo vsled nezaupanja do vlade. Zahteval je, naj bi se tudi na Ogrskem zedinile stranke, kakor je to v Avstriji, da že nastane enkrat mir. Končno je predlagal, naj se uvede dveletna vojaška služba. — Baron Banffy je odgovarjal, da je obstoj ogrske države mogoč le na enotni narodni podlagi. Le močna Ogrska je varna opora krone. Ako bi ob Donavi ne bilo močne ogrske države, potem tudi dinastija ni zagotovljena. — Predloga o rekrutnem kontingentu je bila nato tudi v drugem branju sprejeta.

Večina je baje pripravljena, proglasiti seje za permanentne, ako bi nemadžarski poslanci še nadalje obstirali.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 5. junija. Ker se je raznesla vest, da namerava car že sredi meseca junija zasedanje dume odgoditi, pripravljajo ustavni demokrati manifest na narod; obenem

razvijejo agitacijo pri vseh poslancih, naj bi se zasedanje dume položilo na finska tla.

Varšava, 5. junija. Sredi meseca junija se vrši pred vojnim sodiščem v Kronštatu obravnava zoper admiralu Roždestvenskega in Nebogatovega zaradi bitke pri Čušimi. Ako bodeta obsojena, doleti ju najbrže smrtna kazen.

Atentat v Madridu.

Madrid, 5. junija. V neki vasi pri Madridu se je ustrelil mož, ki je po popisih atentator Matteo Morales. Ustrelil se je v trenutku, ko ga je hotel prijeti tajni policaj. Poprej je še ustrelil tudi policaja. Truplo so prepeljali v Madrid, kjer ga je lastnik hiše, iz katere je padla bomba, spoznal za njegovega najemnika Moralesa. Kralj si je dal napraviti njegovo fotografijo. Atentator je bil sin premožnega tovarnarja ter je študiral v inozemstvu. Pozneje so ga starši zaradi slabega vedenja popolnoma izobčili. Nakar se je potikal po Barceloni ter se preživljal s prevajanjem. Pri obdukciji so našli njegove možgane popolnoma normalno razvite. — Hišo, iz katere se je zgodil atentat, bodo podrli ter postavili tam kapelo. — Razun ravnatelja „Ecole moderne“ so zaprli tudi več profesorjev kot sokrivce atentata.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. junija.

— **Novo ministstvo.** Novi ministrski predsednik baron Beck je iskal pri vseh strankah zaslombe, samo južne Slovence je zaničljivo prezrl in jih ni vprašal niti za njih podporo, kaj še če hočejo v ministstvo poslati svojega zastopnika. To je najboljši dokaz, kako uspešna je Šusteršičeva politika, kak ugled in kako veljavo vživa „lepi klub“ v parlamentu. Ko je princ Hohenlohe prišel na krmilo in pripravljaval parlamentariziranje ministstva, je dr. Ploj v imenu „lepega kluba“ z vso energijo in odločnostjo zahteval, da morajo na vsak način tudi južni Slovani dobiti zastopnika v ministstvu. Hohenloheu se parlamentariziranje ni posrečilo, pač pa se je to posrečilo Becku, a tudi ta niti trenotek ni mislil, da bi izpolnil, kar je v imenu lepega kluba tako odločno in energično zahteval doktor Ploj. Že to je značilno spričevalo za „lepi klub“. Pride pa še lepše. „Lepi klub“ je svoj čas poslal posebno deputacijo pod vodstvom dr. Šusteršiča k vladi, protestiraj kar najslovesneje, da bi strupeni sovražnik slovenskega naroda dr. Derschatta postal minister. Derschatta je vzlic temu slovesnemu protestu danes minister in ima vlevažen portfelj v rokah, „lepi klub“ pa vzlic energičnemu zahtevanju dr. Ploja nima v ministstvu nobenega zastopnika. V teh neuspehih se zrcali ves položaj, ti neuspehi pričajo, kako so jo Šusteršič in tovariši zavozili. „Slovenec“ pisarjenje priča, kako klerikalci to stvar prikrivajo in skušajo slovensko javnost prevarati. Kakega pomena bi bilo, če bi imeli južni Slovani svojega zastopnika v ministstvu, pač ni treba razlagati, kako velikega pomena bi bil prav sedaj, ko sede v ministstvu možje kakor Derschatta, Klein, Prade, Marchet in Auersperg, to leži celo na dlaní. In v teh resnih trenutkih govori „Slovenec“ o tako važni stvari s tako frivolnostjo, da mora človeka ogorčiti. Kaj smo Slovenci že tako korumpirani in propadli narod, da se sme glasilo klerikalne stranke iz takih stvari cinično norčevati, ne da bi se v celi klerikalni stranki dobil en sam spodoben človek, ki bi proti temu ugovarjal. Kaj bi mi pisali, če bi bil Šusteršič postal minister — vprašuje „Slovenec“. Čudno. Kaj „Slovenec“ ne pojmi, da Šusteršič zaradi afere z žlindro ne more nikdar postati minister. Sploh pa se pri tej stvari ne gre za osebo, nego za stvar, a da sme „Slovenec“ iz take stvari norce briti, to je najznačilnejše za naše razmere.

— **Dr. Benkovičeva** nervoznost se je pri sokolskem shodu v Brežicah znosila nad našim listom. Da nas mož ne ljubi, vemo, tudi ne iščemo

njegove ljubezni. Želimo pa, da naj bi bil malo bolj objektivni, in če se že javno znaša nad enim listom, naj bi se znosil tudi nad drugimi listi, ki so v dotični stvari vsaj toliko zaskrbeli, kakor „Slovenski Narod“. Morda se g. dr. Benkovič vendar še spominja, za kaj se gre. Iz krogov njegovega Sokola se je zaneslo v „Slovenskega Gospodarja“ vest, da se je „Sokol“ v Brežicah obrnil do dr. Tavčarja, da naj radi prepovedbe brežiške slavnosti posreduje pri ministstvu. „Slovenski Gospodar“ je o tem prav strupeno pisal, in skrbelo se je tudi, da se je to jajce zaneslo v ljubljanskega „Slovenca“. Vse je bilo od prve do zadnje črke izmišljeno, ker dr. Tavčar ni dobil v ti zadevi nikakega pisma niti od „Brežiškega Sokola“ niti od „Sokolske zveze“. Bila je prav navadna laž „Slovenskega Gospodarja“ in „Slovenca“! Čakali smo celi teden, a „Sokol“ v Brežicah ni ganil z mazincem in dopustil je lahke krvi, da se je pod njegovo firmo blatil dr. Tavčar pred slovensko javnostjo. To je bilo g. Benkoviču prej kot ne po volji, da bi pa dr. Tavčar radi „Brežiškega Sokola“ moral kake laži prenašati, to mu ni šlo v glavo. Ako se „Sokol“ v Brežicah ni zblubilo v „Slovenskem Gospodarju“ in v „Slovencu“ resnici dati veljave, storili smo to sami! Tudi v bodoče ne bode drugače, in bodi dr. Benkovič še tako neroven!

— **Nemci že lažejo.** Sokolska slavnost v Brežicah in njena dostojna izvršitev je štajerske Nemce in nemškutarje silno poparila. Upali so, da bodo s svojim divjim izzivanjem spravili Slovence v kak konflikt in boj, da bi potem razkričali po stari navadi, kaki divjaki so Jugoslovani. Njihov namen pa se jim je korenito ponesrečil. Vendar brez laži Nemci ne morejo živeti in tako so poslali v „Tagespost“ vest, da so prišli Sokoli v Brežice z zavitimimi zastavami, dočim je istina, da so bile sokolske zastave razvite in da je dež nagajale pri telovadbi in po njej. Mogočne sokolske zastave so seveda za brežiške Nemce in nemškutarje nekaj neprevajljivega in kar ne morejo verjeti, kako je mogoče, da po „nemških“ Brežicah neovirano hodijo čete Sokolov z razvitimi zastavami. Nemcem in nemškutarjem brežiškim njihove laži nič ne koristijo, ker se ž njimi le blamirajo in kažejo, kako malenkostni so, dasi vedno vpijejo, da so edini gospodarji Brežic.

— **Ljubljanski škof in mekinska graščina.** Pokojni Jarc, vele posestnik iz Medvod, je kupil, kakor znano, mekinsko graščino pri Kamniku, kjer so se naselile uršulinke. Kupil je to graščino pač g. Jarc in tudi davek je hodil odrajtovat sam, toda ne s svojim, ampak s škofovim denarjem. (Mogoče je tudi, da so škofu dale ta denar ljubljanske uršulinke, tako da je šel denar v tretje roke.) Sedaj je pa g. Jarc umrl in zapustil darilno listino, s katero mekinsko graščino daruje škofu. Kdaj je bila ta listina fakično narejena, tega ne vemo, najbrž pa je bilo to vse skupaj domenjeno že ob kupu, da bi se tako občinstvo preselilo in da bi škofovi upniki ne vedeli za nov eksekucijski objekt. Imetja skrivati zna sicer mrtva roka že od nekdaj, pravilno pa to ni, najmanj pa še za kakšnega škofa, čudno pa ob današnjih razmerah tudi nič. Kako bo ta darilna pogodba vplivala na Jarčeve dediče, nas nič ne briga, čeprav vemo, da ga ni na vsem svetu tako lahkovernega človeka, da bi verjel, da je špekulant Jarc, ki je šel neprestano za zaslužkom kakor osa za medno hruško, podaril škofu kar celo graščino. Sedaj pa še nekaj. Škof je res — ali s svojim ali z nuskim denarjem — graščino plačal, oziroma dal Jarcu denar zanjo, sedaj bo pa moral od svoje graščine plačati še masne procente. Mi mu to od srca privoščimo, ker je zopet pokazal, da je sicer navdušen toda jako neroden jezuit. Tehantu Kobiarju bi se taka smola ne pripetila več tako lahko.

— **Pristopajmo „Slovenski Matici“.** Pod tem naslovom piše

prof. Robert Koprinski iz Požege v zadnji številki osješke „Narodne Obrane“: „Hrvati in Slovenci žive od nekdaj v bratski slogi in ljubezni... Toda sama čuvstva ne zadostujejo, mi se moramo tudi sporazumeti in razumeti, to se pa ne doseže s čuvstvi, marveč z delom, čitanjem in potovanjem. Najlažje se bomo spoznali potom književnosti, Slovenci delajo te že davno. Naša „Matica“ ima že preko 30 let mnogo članov „Slovencev, a tudi sedaj jih ima več sto. To je najboljši dokaz, da oni resno razumevajo svojo nalogo. A kako Hrvati? Težko mi je priznati, da mi ne kažemo nikake ljubavi napram slovenski knjigi. „Slovenska Matica“ ima komaj kakih 40 članov Hrvatov, a to je žalostno znamenje, ker Hrvati druge slovenske knjige najbrže še manj kupujejo. Slovenska književnost ni niti stara niti velika, ali to ji ni malo ne zmanjšuje cene. Kakor so Slovenci napredni in vestni delavci, tako je tudi njihova književnost ugledna in častna. Baš v zadnji dobi kaže tako bujno delovanje in tako sveže lice, da mi Hrvati lahko samo obžalujemo, da tudi pri nas ni tako. „Slovenska Matica“ je glavni predstavitelj slovenske književnosti. Za svoje delovanje si je ustvarila obsežen program. Da spozna čim najboljše Slovence s hrvatsko književnostjo in s hrvatskim življenjem, bo izdajala „Hrvatsko knjižnico“, ki jo bo urejeval prof. dr. Fr. Plešić, navdušen zagovornik edinstva in skupnega dela med Slovenci in Hrvati. On je sotrudnik naše „Matice“ in akademije, piše in govori hrvatski, često biva na Hrvatskem, da se torej lahko nadejamo najboljšega uspeha „Hrv. knjižnice“, ki se bo za Slovence tiskala v hrvatskem jeziku. Ali moremo zahtevati večjega dokaza bratske ljubezni? Ali ni dolžnost Hrvatov, da se tudi oni odzovejo temu glasu — ali ni naša dolžnost, da v čim največjem številu pristopimo „Slovenski Matici“?

— **Klerikalizem v Trstu.** Tekom tega meseca je bila neka gospica v Trstu pri spovedi. Dasi ni vedela, da bo razumel nje spovednik slovensko, spovedala se je v nemškem jeziku. A kmalu je spoznala, da je nje spovednik g. Guštin, kaplan pri Sv. Antonu Novem. Izpraševal jo je, kaj da sploh čita, umevno, da ni pozabil na razne časopise. Imenovala mu je nekatere in med njimi tudi „Slov. Narod“. Ko je slišal imenovati ta list, bil je hipoma ves razburjen. Rekel je, da ni bolj umazane lista v celi Avstriji — kateri bi pisal toliko proti veri, kakor ravno kranjski „Narod“. Dotična gospica je temu odločno protestirala s pripombo, da ne piše omenjeni list proti veri, kakor pravijo klerikalci; to ni resnica, temveč napada le nekatere duhovnike, kateri niso taki, kakor bi morali biti pravi Kristusovi nasledniki. Seveda je g. Guštin vse to zanikal, češ, da je to le krinka, da se ljudstvu vzame vera in spoštovanje do duhovnikov; glavni steber cerkve so baš oni. Napadal je dr. Tavčarja, katerega niti videl ni še v sanjah, da liberalizem na Kranjskem obstoji le iz nekaterih gotovih oseb, katere morajo biti absolutno pokorne dr. Tavčarju. Tudi to točko mu je pojasnila, da so liberalci samostojni in sploh od nikogar odvisni, ter da se jim ni treba bati dr. Tavčarja, kajti on je le nekaj strah klerikalcev, osobito pa starim klepetuljam in farovski kuharicam. Medtem ko je poniževal dr. Tavčarja, ni pozabil poviševati dr. Šusteršiča in njegovih zadnjih zaslug — samo da teh zaslug še ni omenil — torej ne ve katerih? Zatrjeval je, da mora v Trstu nastati ravno tak boj, kakor na Kranjskem, in da so tržaški duhovniki že v zvezi s kranjskimi in ne bodo prej mirovali, da se ne polaste vseh društev v Trstu in potem tudi na Kranjskem. Vederemo! O srečni kranjski klerikalci, ako propadete na Kranjskem, dobite zavetje v Trstu. Poveljeval je škofove zavode v Št. Vidu in rekel, ko dorastejo mladenči v teh zavodih in nastopijo v javnosti, potem se bodo umaknili sedanji duhovniki nazaj v zakristijo. — Kdo neki bo med tem časom pajčevine v za-

kristiji ometal? Torej ubogi Kranjci, še 25 let boste čakali, da se uresniči besede tržaškega Guština. Škofu Jegliču pa svetujemo, naj vzame Guština na Kranjsko in videl bo, da ni duhovnika v celi njegovi škofiji, kateri bi bil tako zagrizen klerikalec. Vsa društva in vse duhovnike si bo hipoma podjarmil in drugi bodo šli lahko nazaj v zakristijo v zasluženi pokoj. O dolce far niente! In vsi bodo lahko hvaležni tržaškemu veleumu, da jim je prevzel mukapolno in ogromno delo, kateremu niso bili kos.

Pobožna liberalka.

— **Občni zbor „Društva slovenskih književnikov in časnika-jev“** bo v soboto, dne 9. t. m. ob poludevetih zvečer v „Narodnem domu“, na kar vnovič opozarjamo gospode člane, da se tega obče zbora v čim največjem številu udeležijo. Želeti bi bilo, da bi se tega občnega zbora udeležili tudi izvenljudbanski člani, ker se na zborovanju najlože pouče o težnjah in dosedanjih uspehih društva!

— **Pri kresni veselici „Ljubljanskega Sokola“**, ki se vrši 24. t. m. na nekdanjem dirkališču slovenskih biciklistov, sodelovalo bo vseh pet ljubljanskih pevskih društev: „Ljubljana“, „Ljubljanski Zvon“, „Merkur“, pev. zbor „Glasb. Matica“ in „Slavec“. Vsako društvo zapoje zase 1 zbor in 1 ali 2 zbora zapoje skupno pevci vseh pet društev — 150 do 160 pevcev — kar bode posebno impozantno, in poleg telovadbe ena najznamenitejših točk bogatega spreda. Slavno obstojstvo se že sedaj vpludno naproša, da se pri proizvajanju pevskih točk vzdrži preglasnega govorjenja in vsakršnega hrupa, ker je petje na prostem zelo težavno spraviti do veljave in efekta; sicer je ves trud pevcev zastoj in zraven tega pokvarjen vžitek onih, ki radi poslušajo petje.

— **Izlet v Volosko-Opatijo** priredi pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane, dne 29. t. m. (t. j. na praznik Sv. Petra). Tem povodom bode tamkaj velika narodna slavnost o katere podrobnosti bomo sproti poročali. Tako v Opatiji kakor v Voloski z velikim veseljem in srčno navdušenostjo pričakujejo slovenske izletnike. Izletu se lahko pridružijo tudi nedruštveniki. V slučaju, da se jih pri- javi večje število, vozil bode **poseben vlak**, kateri bo zgodaj zjutraj iz Ljubljane odhajal, ter se poznno po noči vračal iz Opatije oziroma Reke. Vožnja bode veljala za tja in nazaj le 5 kron. Prijave za vdeležbo sprejema za sedaj odbor „Slavca“, ter daje tudi potrebna pojasnila. Ker se je ustanovil v Voloski Opatiji poseben odbor, kateri bode v kontaktu z odborom „Slavca“ vse potrebno ukrenil bodo imeli izletniki najlepšo priliko si ogledati krasno hrvatsko Primorje.

— **„Slavčeva“ pomladanska veselica.** K včerajšnjemu poročilu pod tem naslovom imamo še dostaviti da so dali preplačila še nastopni gg. Vernik in Bleiweis po 1.60 K, Jik 1.20 K, Senčar, Šelovin, Zajec Avgust, prof. Štritof, dr. Doljak in neimenovan po 60 h, Čadež in Košak Drag. po 40 h, in Avg. Pokorn 20 h. Pri- pomniti imamo še, da g. Vaso Petri- čič ni daroval kakor smo poročali včeraj 5 K, ampak 10 K preplačila. Vsa preplačila znašajo 40 K 20 vin.

— **Vilharjev spomenik** se slovesno odkrije, kakor čujemo, v nedeljo, dne 12. avgusta t. l. Pri ti priliki se pripravlja v Postojni velika slavnost z ljudsko veselico, ki jo prirede postojnska in razna druga okoliška narodna društva. Priprave za to slavnost, ki obeta biti največja, kar se jih je kdaj priredilo na No- tranjskem, so že v najboljšem tiru. Čisti dohodek te veselice je namenjen za Vilharjev spomenik. Nadejati se je, da se bodo z dohodki te veselice pokrili vsi stroški za spomenik. Cenjena narodna društva se vpludno prosijo, naj na dan 12. avgusta ne prire- jajo svojih veselice, marveč se naj raje udeležijo odkritja Vilharjevega spome- nika v Postojni ter s svojo udeležbo povečajo sijaj slavnosti. Kakor ču- jemo, se nameravajo Vilharjeve pesmi, ki so že popolnoma pošle, izdati v II. izdaji. To je prav pametna ideja, zakaj vsak Slovenec bo pač rad segel po pesmih notranjskega slavca.

— **Razne prizore s sokolske slavnosti v Brežicah** je fotografiral litijski fotograf g. Rožun. Slike so razstavljene v oknu pri Seškarku. Velika slika 18 krat 24 cm predstavlja spreved vseh Sokolov v ponedeljek dopoldne v „Narodni dom“ k razvitju zastave brežiškega Sokola. Ostale slike so v obliki razglednic. Vse so v korist brežiškega Sokola in se na- ročajo in dobe pri njem.

— **Zadruga gostilničarjev, ka- varnarjev itd.** je imela danes v svojih prostorih Gradišče št. 7 otvoritveno sejo povodom pričetka poslovanja svoje novo ustanovljene bolniške blagajne. Gospod predsednik Tosti je v lepih besedah pozdravil navzoče go-

spode odbornike izražajoč svoje ve- selje, da se je vendar uresničila želja po tej prepotrebni instituciji, ker dasi vlada skrbi skoraj že za vsako ži- valico, le skrbi za gospodarja, kateri danes ali jutri onemore, nima nobene, primorani smo toraj na lastno složno samopomoč, prosi gospode odbornike na združen in požitvalno sodelo- vanje, ker v slogi je moč. Predstavi društvenega zdravnika g. dr. Rusa in blagajnika g. Pintarja. Gosp. zdravnik bo ordiniral za člane od 7 do 8 ure zjutraj in od 1 do 3 ure popoldne. Kot zadržno lekarno se določi lekarno g. Trnkoczyja. Po raznih posvetovanjih zaključil predsednik sejo z željo, naj bi zadržna bol. blagajna delovala na tolažbo in pomoč podpore iskajočim srečno in blagonosno še poznim in poznim rodovom.

— **Poročil** se je suplent g. Pavel Holeček z gđ. Meto Potočnik. Bilo srečno!

— **Javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo jutri, v četrtek, od 8.—10. ure zvečer. Ta bo zadnja javna vinska po- kušnja v tej sezoni.

— **Škandalozno.** V nedeljo je prišla neka nemška družba v gostilno k Urbančku na Posavju vsa okrašena s plavicami. Med to nemško družbo je bila tudi neka slovenska gospo- dična, ki služi v priznani slovenski trgovini v Ljubljani, a imela istotako šopek plavic. Za danes njeno ime še zmolčimo, ako pa se to še enkrat pripeti, objavimo nje ime, kar ji go- tovo ne bo posebno ljubo.

— **Pobožen romar.** Simon Ločnikar, 43 let star iz Dobrave pri Zgornji Šiški, se je dne 4. junija gredoč iz Brezij na Otočah spravljal pri mostu na Otočah nad 10letno de- klečko Ivano Kosmač ter skušal s silo ustreči svojim pohotnim željam. Mož je prišel spovedan in prežegan z Brezij — pa tako dejanje! Na srečo ga je brat napadenega dekleta pre- podil in preskrbel, da je prišel angel varuh z bajonetom in s sabljo ter obvaroval Ločnikarja nadaljnih skuš- naj, deklico pa preteče nesreče. Oj, romanje!

— **Poboj.** 27. pr. m. so v go- stilni Jožefe Kolenc v Potoku pri Vačah pili fantje iz Vač žganje. Med njimi je bil tudi Ivan Kovač iz Spo- dnjih Laz. Nastal pa je med njimi prepir in pretep, v katerem so Ko- vača tako predelali, da bo najbrž umrl vsled poškodb.

— **V Cerknici** služi kaplan Jo- žef Prešern. Mož je zelo vnet za vzgojo krščanske pobožnosti. To se najbolj vidi, kadar pridiguje. Mi bi mu ne zamerili, ako bi pridigoval lepo, razločno in bolj mirno. Ali ta seveda misli, da brez kričanja ne more vbiti ljudem v glavo krščanske ljubezni. Torej gospod kaplanče, le malo bolj mirno, pa ne tako na glas, da nas po vaših pridigah saj glava ne bode bolela, kakor po slabi to- varšiji.

— **Kaplan Jernej Podbevšek iz Zagorja ob Savi** se je imel dne 2. t. m. zagovarjati pred kazenskim sodiščem v Litiji, ko je doživega pretepel v šoli fanta I. Dernovška iz Lok. Omenjeni gospodek se pa ni hotel odzvati sodnemu pozivu, naj- brže misli, da je on večji gospod nego sodnik. Bil je kontumaciran in prav milostljivo obsojen na 24 ur zapora, oziroma 10 K ter 4 K odškodnine. „Slovenec“ kje si, da tega ne poročas med pikantnimi dopisi iz Zagorja?

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.** Od 28. do 30. pr. m. so se vršile v Novem mestu po- rotne obravnave, ki so imele sledeči rezultat: 21 letna dekla Marjeta De- belak iz Št. Jurja pri Kočevju je bila zaradi detomora obsojena na 2 leta ječe. 39 letna Uršula Lepuša je bila od obtožbe zaradi odeljanja oproš- čena, 45 letni oženjeni Ivan Može iz Stopič je dobil 2 leti zaradi hudodel- stva proti pravosti. Oproščen je bil Anton Murgelj iz Arnuške vasi pri Krškem, obtožen zaradi tatvine. Na 7 mesecev je bil obsojen 15 letni Ivan Rajer iz Vrhpeči zaradi hudodelstva proti pravosti, 20 letni Jožef Bežek je bil pa obtožen istega hudodelstva oproščen.

— **Strela je udarila** v hišo Jurija Majerla v Sečjem Selu pri Črnomlju, da je pogorela do tai. Škode je 3500 K.

— **Blod ga je zmečkal.** V pe- tek je delavec Ivan Rugelj pri žagi kranjske industrijske družbe na Je- senicah nakladal hlode z drugimi de- lavci na neki kup. Pri tem se je neko deblo prevadlo na Ruglja in mu zmečkal prsni koš, da je na mestu obležal mrtev.

— **V Dravo je skočil** delavec Franc Horvat v Mariboru, ker se je skregal s sestro. Rešili so ga še o pravem času.

— **Konj ubil dva človeka.** V Mariboru je konj stavbnika Dervuška ubil v dveh dneh hlapca Ivana Sohla in Jurja Kosarja.

— **Aretovan infanterist.** Infan- terist Jakob Geratič je dobil pri svo- jem polku v Mariboru trimesečni do-

pust, katerega je porabil v to, da je kradel, kar se je dalo. Najrajši je seveda jemal denar. Geratiča so are- tovali.

— **Otroka umorila.** 30letna dekla Terezija Trinkaša iz Jedlonka na Šta- jerskem je vrgla svojega novoroje- nega otroka v gnojnico, da je utonil. Pred mariborskimi porotniki je dobila za to dve leti ječe.

— **Otroka do smrti pretepel.** 59letni Franc Vrbnjak iz Kamenščaka pri Ljutomeru je svoja sinova eno- letnega Tomaža in polletnega Fran- ceta tako pretepel, da sta umrla vsled tega. Pretepel jih je zato, ker ni mogel prenašati njunega joka. Ker je prvi sin umrl že pred 6 leti, niso mogli več dobiti njegovega groba. Pri drugem so pa pri preiskavi do- gnali, da je umrl vsled udarcev po glavi. Surovi oče je bil pred mariborskimi porotniki obsojen na 4 leta težke ječe.

— **Za slovensko šolo v Št. Ja- kobu v Rožu** se je baje našel med Slovenci nenavaden mecen ter je po- daril 60.000 K. Dobrotnik želi ostati neimenovan.

— **Pri Sv. Luciji** se je na usta- novnem shodu dne 6. maja t. l. osno- valo društvo „Narodna čitalnica“. Pričelo je svoje delovanje dne 1. ju- nija ter otvorilo svoje prostore isti večer s skupnim sestankom domačih članov.

— **Pogorela** je v Velikem Ubelj- skem pri Senožcah hiša Ivana Počkaja, sosedu Andreju Rebu- cu hiša in gospodarsko poslopje, Francetu Slivarju pa hlev. Škode je 7960 K, zavarovalnina pa znaša 5800 kron. Vzrok ognja ni znan.

— **Oderuštvo** je očital list „Il gazzettino“ v Trstu odvnetiku dr. Staniču, ki je tožil vsled tega Ivana Werka kot lastnika in Viktorja Benussija kot odgo- vornega urednika. Prvikrat sta bila tožena oproščena. Vsled ničnostne pritožbe dr. Staničaja je bila prva sodba razveljavljena, odrejena nova razprava in delegirano v ta namen gorško po- rotno sodišče, kjer je bil obsojen Werk na 3 mesece, Benussi pa na 1 mesec zapora.

— **Otrok zgorel.** 2letni Renat Seno v Trstu se je igral v postelji z užgalicami toliko časa, da jih je užgal. Vnela se je postelja in otrok je bil v kratkem tako opečen, da je kmalu nato v silnih bolečinah umrl.

— **Ponesrečil** je na avstrijskem parniku „Franc Jožef I.“ absolvirani slušatelj navtične šole Rafael Pašič. Pri manevriranju parnika je padel z vrha jarbole in obležal mrtev z raz- bito glavo in prsnim košem.

— **Brat brata streljal s sa- mokresom.** V Trstu je Ivan Grillo v neki gostilni brez povoda streljal na brata Angela in ga ranil na rami. Po strelu sta zbežala oba, prvi ker je streljal, drugi pa ker je izgnan iz Trsta. Ivana so potem prijeli v neki ulici in ga aretovali.

— **Poskušeni samomor.** 38 let- ni kmet Jožef Krizmarič iz Bazovice pri Trstu je zaigral ves denar, ki ga je skupil za kravo. V žalosti nad to izgubo se je ustrelil v vrat. Težko da bi okrevalec.

— **V spanju okraden.** Matevž Marmič z Reke je prišel v Trst. Ker se mu je zdelo, da bi bilo cenejše njegovo prenočišče, če bi spal pod milim nebom kakor pa v kaki gostilni, šel je v neki park, kjer ga je neznan tat okradel za uro in verzičo. Ko mu je pa lopov hotel odrezati še žep, v katerem je bilo 100 K denarja, se je Marmič zbudil, na kar jo je uzmo- vič le z uro in verzičo pobrisal v noč.

— **Prehuda ljubezen.** Pekovski pomočnik Juri Kolenc tako ljubi svo- jega tovariša Jakoba Česnika, da mu še kozarec vina ne diši, ako nista skupaj. V nedeljo zvečer je Kolenc dobil hudo žejo in silil tudi Česnika, ki je bil že v postelji, da bi šel z njim. Ker ta tega ni hotel storiti, vrgel ga je Kolenc s postelje in nato sta se začela prepirati, slednjič pa pretepatati. Pri tepežu sta poškodo- vala štedilnik in razbila neko skledo, na katero je potem padel Česnik in se na levi roki znatno obrazil.

— **Ne bode prav.** Dne 31. maja je peljal skozi poljansko mitnico po- sestnikov sin iz Besnice Fran Lauf iz mesta tri sodečke piva. Tam bi bil rad oddal tranzito listek, ker pa ni bilo več uradne ure, tega ni mogel storiti. Začel se je pripraviti z mitniškim paz- nikom in hotel posili k oknu. Ker se mu je povedalo, da ni mogoče sečaj ničesar opraviti in so ga od okna od- vrnili, je začel postajati nasilen in se je spustil v paznika ter se toliko časa z njim trgal, da je prišel na lice mesta policijski stražnik in šele potem ga je izpustil. Prej ko ne, se bode fant moral zagovarjati zaradi hudo- delstva javnega nasilstva. Besnica je, kakor je znano, v bližju Bizovika in Dobrunj in tam si „pobi“ še najrajše delajo pravico s pestjo.

— **Amerikanci na praznikih.** Te dni so se hoteli potihoma izseliti v Ameriko in se odtegniti vojaški suknji Stanko Tabač, Fran Uršič in

Lenart Alpnar, toda se jim ni posre- čilo. Prvega je prijel za ovratnik na južnem kolodvoru nadstrašnik Kržan, druga dva pa Večerin in sta vse tri odvedla za praznike v zapor. Slednji je tudi aretoval Ivana Erzena iz Ra- šice, ker je hotel na svojo roko od- peljati 10 oseb agentu Zwilchenbartu v Basel, toda mu je spodletelo! — in sedaj premišljuje o svitlih kroncah, ki bi jih bil lahko zaslužil brez truda — osamljen.

— **Črno palico s srebrnim dr- žajem** je včeraj prodajal M. B. v neki gostilni na Dunajski cesti. Ker je bil sum kake nepoštenosti, mu jo je po- licija odvzela. B. trdi, da jo je kupil v vlaku od Litije do Ljubljane od ne- kega gospoda za 3 K 60 vin. Kdo jo pogreša, naj se javi pri policiji.

— **Trpinčenje živali.** Pretečen teden sta naložila dva mesarja dva voza jancov. Na prvem jih je bilo 25 na drugem pa 37. Uboga žival se je tako trpinčila, da se je čuditi, da mis- vši poginili. Neusmiljenca ne odidejo zaslužni kazni.

— **V znamenju alkohola.** V so- boto zvečer je prišla v hotel „Union“ neka gospodična s svojim bratom. Ke- sta bila presitna, so ju postavili pod kap. To je pa vinskega brata, tako razkačilo, da je razbil pri vratih šipo in napravil s tem 148 K škode.

— **Konj se je splašil** v nedeljo zvečer na Bleiweisovi cesti nekemu vozniku in pri tem z vozom zadel v muzejsko ograjo ter jo poškodoval.

— **Ogenj v dimniku.** Snoči ok- polu 10. je opazila hišna posestnica gospa H. Naglasova ogenj v dimniku v svoji hiši na Turjaškem trgu št. 7 in takoj o tem obvestila gasilno in re- šilno društvo. Prišel je takoj na lice mesta oddelek ognjegascev, ki so ogenj pogasili. Škode nima gospa Naglasova nobene.

— **Delavsko gibanje.** V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 5 Slovencev in 25 Hr- vatov. V Hrb je šlo 25, v Inomost pa 19 Hrvatov. Na Dunaj se je od- peljalo 35, v Budimpešto pa 40 zi- darjev. — V ponedeljek je šlo v Ame- riko 35 Slovencev, 39 Hrvatov in 10 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 150 Slovencev in Hrvatov. — V Hrb je šlo 40, v Inomost pa 25 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 40, v Budim- pešto pa 35 zidarjev. V Kočevje se je odpeljalo 25 premogokopov. — Včeraj je šlo v Ameriko 70 Sloven- cev in 10 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 12 Slovencev. Na Spodnje Avstrijsko se je odpeljalo 18 Hrvatov.

— **Najdena** je bila v nedeljo na Fužinah pri Rekarju usnjena denar- nica, v kateri je bilo nekaj kron de- narja. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi ondi.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer po zadnji vinski pokušnji deželne kleti v ka- varni „Evropa“ veliki koncert. Za- četek ob 9. uri. Vstopnina prostá.

— **Kvartet „Ljubljanskih šram- ljev“** koncertuje jutri zvečer ob 8. uri v zajtrkovalnici g. Praunseisa na Mestnem trgu. Vstop prost.

— **Meteor mesečno poročilo.** Minuli mesec veliki traven je bil te- pel in precej moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celjs- jevih stopinjah: ob sedmih zjutraj 10.4°, ob dveh popoldne 19.5°, ob de- vetih zvečer 13.7°, tako da znaša sred- nja zračna temperatura tega meseca 14.5°, za 0.6° nad normalom. — Opa- zovanja na tlakomeru dadó 732.6 mm. kot srednji srečni tlak tega meseca za 3.4 mm. pod normalom. Mokrih dni je bilo 19, padlo je pa 88.5 mm. dežja. — Nevihto smo imeli ob treh dneh, meglja je stala šestkrat zjutraj. — Prevladovali so južni vetrovi. — Tekočega mesca rožnika pride luna S. zjutraj v zemljino bližino. —

— **Jugoslovanske vesti.** Osred- nji odbor „Hrvatske ljudske napredne stranke“ šteje 32 čla- nov. Odbor se je po skupščini kon- stituiral ter volil za predsednika dr. Ivana Lorkoviča, za podpredsed- nika dr. Milana Heimerla in dr. Gustava Gaja, za tajnika pa prof. Jos. Pasariča in Veljka Tomiča. V odbor so bili voljeni še tile člani: Ancel, Wilder, Arnold, Her- zog, dr. Poljak, dr. Hofer, dr. Korporič, Šoški, Gmeiner, Ja- nušič, Matić, Gjalski, dr. Sur- min, dr. Demel, dr. Gavrančič, dr. Bertič, dr. Biser, Plehatic, Catinelli, Kovačič, Budiselič, Tomljenović, dr. Kraus, Win- ter, Valenteković, dr. Valja- vec, Paučič in dr. Krizman. — Za glavno strankino glasilo se je pro- glasil „Pokret“, za Dalmacijo pa „Sloboda“, ljudstvu je namenjen „Hrvatski Narod“.

— Klub hrvatske stranke prava. V petek je izšla prva šte- vilka „Hrvatske“, glasila stranke prava. V prvi svoji številki javlja, da se je konstituiral klub stranke prava. V klub so vstopili tile poslanci: Bar- dič, dr. Bauer, dr. Bulić, Be- deković, Cerovac, dr. Grahov- vac, dr. Harambašić, G. Modru- šan, dr. Potočnjak, dr. Pinte- rovič, prof. Purič, Tuškan, dr.

Vinković in St. Zagorac. Klub si je izvolil za predsednika Gugo Tuškana, za I. podpredsednika dr. Bauerja, za II. podpredsednika dr. Harambašića, za tajnika dr. Potonjaka in St. Zagorac, za blagajnika pa prof. Purića.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Požigalec. (Razsodba k poročilu o večerajšnji obravnavi proti Janezu Gostelu.) Janez Goste je bil hudodelstva zažiga krivim spoznan ter obsojen na 8 let težke ječe.

Svoji ljubici je hotel pomagati. Jože Vrhunc, sodarski pomočnik v Železnikih. Ponoči od 3. na 4. sušca. t. l. se je vtihotopil v spalno sobo trgovca Tomaža Dolence v Železnikih, vzel iz mize ključek, vlomil v prodajalnico in iz zaklenjenega predala izmaknil 830 K. Obdolženec tatvino priznava, le to taji, da je vzel več kot 600 K. Vrhunc pravi, da sta ga k tatvini zapeljali potreba in želja pomagati svoji ljubimki, ki je dne 24. svečana t. l. poročila nezakonskega otroka. Sicer ji je res dal po tatvini nekaj denarja, češ, da je v loteriji zadel, a ona izjavlja, da že toliko zasluži, da bi lahko sama priživljala otroka. 520 K je Vrhunc dne 6. sušca ponoči v neki vrečki obesil med Dolencevo okno in ker so orožniki pri obdolženecu našli tudi nekaj ukradenega denarja, je dobil Dolenc 602 K 44 v povrnjenih. Vrhunc je bil večeraj hudodelstva tatvine krivim spoznan in ker so porotniki vprašanje potrdili, da je obdolženec izmaknil svoto pod 600 K, obsodilo ga je sodišče na 6 mesecev težke ječe, poostrene z 1 postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Telefonska in urzbojavna poročila.

Dunaj 6. junija. Danes popoldne ob 3. uri se je sešel ministrijski svet, da določi besedilo vladne programatične izjave, ki jo poda ministrijski predsednik baron Beck v jutrišnji seji poslanske zbornice. Izjava bo čisto kratka in delajo novi ministri na to, da naj ne bo o tej izjavi v parlamentu nobene debate. Manjše stranke so s tem nezadovoljne, ker žele izraziti svoje mnenje o novi vladi in njenem programu.

Dunaj 6. junija. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarjev lastnoročni list, s katerim je princ Konrad Hohenlohe imenovan namestnikom v Trstu.

Dunaj 6. junija. Novi ministri, ki so člani delegacije, so te mandate danes odložili.

Dunaj 6. junija. Ogrski ministrijski predsednik Wekerle je prišel sem, da se udeleži slavnosti na čast nemškemu cesarju.

Dunaj 6. junija. Nemški cesar je dospel danes sem in bil po programu sprejet. Vreme je skrajno slabo. Opoldne je bil cesar Viljem na zajutru pri nemškem poslaniku. Oficijozni listi pravijo, pozdravlja Viljema, da je njegov prihod dokaz, kako trajna in trdna je zveza med Nemčijo in Avstrijo. Policija skrbno pazi, da bi se ne zgodila kakšna demonstracija proti cesarju Viljemu.

Brno 6. junija. Cesar Franc Jožef pride 28. t. m. v Moravsko Ostrovo.

Madrid 6. junija. Več oseb, ki so bile pri atentatu na kralja ranjene, je umrlo. Bomba je bila zastrupljena.

Novi York 6. junija. V San Francisku je bil zopet močan potres, ki je hudo zbežal ljudstvo. Ljudje so začeli obupavati glede prihodnosti tega mesta.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za „učiteljski konvik“: Gospod Fran Kozjak, učitelj v Zagorju ob Savi, 4 K kot polovica dobljene stave. — Lepa hvala. Vso to smo izročili g. Dimniku.

Za Vilharjev spomenik: Gosp. Čuček v Toplicah na Dolenskem po gospodu J. Milavcu, c. in kr. podpolkovniku pešpolka št. 89, 60 K. — Živel!

Za Domžalskega Sokola: Gospod dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku, 10 K, globa gospoda Valentina Habjana vsled poravnave z gospodom Ivanom Leskovecem. — Srčna hvala.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravn. potrebno posebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 31—8

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti
želodčnim oteklina in krčū
Bright-ovim vnetjem obisti
kataru v goltancu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
sladkorni griži
zaprtju
bolečinam na jetrih.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

doluje najboljšo priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega tabil mostu 49—22

Zahvala.

Blagorodni gospe Josipini Jarc, veleposestnici, in veleč. gospodu Franu Jarc, veleposestniku v Medvodah, se podpisano vodstvo lepo zahvaljuje za znaten prispevek k šolskemu izletu na Bled.

Šolsko vodstvo v Preski, dne 31. maja 1906.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 5. junija 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	99 75	99 95
4 1/2% srebrna renta	99 65	99 85
4% avstr. kronska renta	99 85	100 05
4% zlata	118 15	118 35
4% ogrska kronska renta	95 70	95 90
4% zlata	113 95	114 15
4% posojilo dež. Kranjske	99 15	100 15
4% posojilo mesta Splet	100 50	101 50
4 1/2% posojilo Zadar	99 70	100 70
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100 45	101 45
4% češka dež. banka k. o.	99 50	100 30
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99 60	100 10
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100 35	101 35
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105 50	106 50
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	100 20	106 70
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100—	100 20
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. dež. hranilnice	100—	100 55
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	109—	101—
4 1/2% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100—
4% prior. dolenskih žel.	99 50	100—
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	318 60	320 60
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100 45	101 45

Srečke.	200—	202—
Srečke od 1. 1860%	282—	284—
„ od 1. 1864	156 50	158 50
„ tizske	289—	297—
„ zem. kred. I. emisije	291—	299 50
„ II.	260—	269—
„ ogrske hip. banke	100—	107 30
„ srbske a. frs. 100—	156 25	157 25
„ turške	22 60	24 60
Basiliška srečke	470—	481—
Kreditne	78—	84—
Inomoške	90—	94—
Krakovske	57—	64—
Ljubljanske	49 35	51 35
Avstr. rdeč. križa	30 25	32 25
Ogr.	57—	63—
Rudolfove	68—	73—
Salcburške	620—	630—
Dunajske kom.		

Dejnice.	142—	143—
Južne železnice	681—	682—
Državne železnice	1663—	1672—
Avstr.-ogrsk. bančne dejn.	674 25	675 25
Avstr. kreditne banke	816—	816 75
Ogrske	242 50	243 50
Zivnostenske	659—	664—
Premogokop v Mostu (Brux)	572 25	573 25
Alpinske montan	2722—	2732—
Praške žel. ind. dr.	577 50	578 50
Rima-Murányi	270—	272 50
Trboveljske prem. družbe	605—	608—
Avstr. orožne tovr. družbe	149—	153—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 3/4	11 3/8
C. kr. cekin	19 12	19 14
20 franki	23 45	23 53
20 marke	23 97	24 05
Sovereigns	117 20	117 40
Marke	95 50	95 70
Laški bankovci	252 50	253 50
Rubli	4 84	5—
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 6. junija 1906.

Termin.			
Pšenica za oktober	za 100 kg K	15 92	
RZ	oktober	100	13 12
Koruza	oktober	100	13 10
„	oktober	100	11 52
Oves	oktober	100	13 20

20 vijli.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 29. maja. Franja Žavbi, delavčeva žena, 59 let, Hrdečkova vas 6. Canes.

Dne 31. maja. Josip Klopčič, delavčev sin, 2 leti, Zalokarjeve ulice 13. Jetika. — Fran Dobovšek, narednikov sin, 3 1/4 leta, Gruberjeva cesta 11. Crevesni katar.

Dne 4. junija. Julija Steinbauer, zidarjeva hči, 6 mes., Marije Terezije cesta 11. Crevesni katar.

V deželni bolnici:
Dne 28. maja. Katarina Herman, gostija, 62 let. Srčna hiba.
Dne 29. maja. Marijana Wohlgemut, gostija, 58 let. Srčna hiba.

V vojaški bolnici:
Dne 2. junija. Josip Jelinek, desnetnik 27. pešpolka, 22 let, se je ustrelil.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 506 3 Srednji zračni tlak 736 0 mm.

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 9. zv.	737 0	13 1	sr. svzhod	jasno	
4. 7. zv.	737 6	8 0	sl. jg.vzhod	jasno	
2. 2. pop.	735 9	19 4	p. m. vzhod	del. jasno	
9. zv.	737 3	12 1	sr. jug	pol. obl.	
7. zv.	736 7	9 4	sl. vzhod	megla	
2. 2. pop.	735 0	18 3	sr. svzh.	del. jasno	

Srednja predvečerašnja in večerašnja temperatura: 12 4° in 13 2°; norm.: 16 3° in 16 4°. Mokrina v 24 urah 0 0 mm in 0 9 mm.

+

Mesto vsakega drugega posebnega naznanila naznanjamo pretno vest, da je naša preljuba mamica, gospa

Margareta Kobler

dne 2. junija 1906 v starosti 91 let preminula; pokopana je bila dne 4. junija na tukajšnjem pokopališču sv. Križa.

Za vse izražene dokaze sožalja najiskrejša hvala.

V Ljubljani, dne 5. junija 1906.

2059

Žalujoči ostali.

Črevljarskega učenca

sprejme Matej Oblak, Vegove ulice št. 12. 2095 1

Pojasnilo.

Sklicuje se na izjavo v „Slov. Narodu“ št. 127 izjavi podpisana, da z ondi podpisano osebo ni identična.

Marica Svetkova

soproga viš. oficijala juž. ž. v p. in hiš. posest.

v Vodmatu pri Ljubljani. 2067

Hig. gumijsvi predmeti

izvrstne kakovosti, orig. pariški, diskretni izbori vzorcev, tuat št. 1 po K 250, št. 2 K 350, št. 4 K 6—, 3 velefini vzorci s cenovnikom, zaprti in franko, če se pošlje K 120 v pisem III 1920—1 skih znamkah.

M. RUNDRAKIN, Dunaj IX, Lichtensteinstrasse 23.

Dobro idoča gostilna

s popolno koncesijo in z nekaj zemljiščem (2—4 orali) in ne predaleč od železniške postaje, se takoj kupi ali vzame v najem. Cena od 4—5 tisoč gl.

Ponudbe naj se pošiljajo na naslov Gašper Dernošek, Lava št. 4 pri Celju. 2064—1

Zabavno naznanilo.

Dvorni kapelnik Rózsa iz Opatije koncertuje vsak dan v Grand hotelu Union v restavrantu ali na vrtu in v vinski (rotovski) kleti.

Pilzensko pivo iz zadrúžne pivovarne v Plznju. 2068

Danes in nastopne dni, dokler bo kaj zaloge, se bo točilo monakovsko avguštinsko pivo. Dobra kuhinja. Nove vinske specialnosti.

Prodaja se lepa enonadstropna hiša

z dobro ohranjenim gospodarskim poslopjem in hlevi, gostilno, prav dobro mesto. Zraven je velik sadni vrt, polja in vrt. Vse leži v enem najmičnejših trgov Gorenje Savinske doline, dobro obiskovano letovišče, oddaljeno uro hoda od železnice. 2063—1

Naslov prodajalca pove upravn. „Slov. Naroda“.

Spretni kamnoseki

za granit (ne organizovani), dobe trajnega in dobrega opravila. 2066

Kamnoseška obrt IVAN POLLAK & Komp. Gmünd, Spodnje Avstrijsko.

Prodaja se enonadstropna hiša

v bližini mesta s 6 stanovanji, s prodajalno in pekarijo in gostilniško koncesijo. 2062—1

Naslov v upravn. „Slov. Naroda“.

Spretna šivilja

za izdelovanje namiznega in postelnega perila se sprejme v trajno službo.

M. Bloudek

Elizabeta cesta 8/II.

Službe išče

pri kakem večjem podjetju absolvent umetno obrtne šole, izučen mizar vseh strok, z večletno tovarniško prakso, večer enostavnega knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence, kateremu je tudi kupčija z mobilijami dobro znana. 1986—2

Kdo, pove upravnistvo „Slov. N.“

Lokali

primerni za prodajalne ali pisarne oddajajo se za avgustov termin ali tudi takej v najem.

Pogoji se izvedo v odvetniški pisarni dr. M. Pirca, na oglju Sodnijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani. 1936—4

Dr. D. Reach

v bolnišnici sv. Roka v Budimpešti je v vseh slučajih povračujočega se telesnega zaprtja in slabotnega železnega živčnega delovanja s presenetljivo ugodnim uspehom uporabljal V 3729 5

(oujeleapo ipni)

železčno tinkturo

g. Piccolija lekarnarja Ljubljana, Dunajska cesta 1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Iz proste roke se prodaja lepo posestvo

v Zg. Veterni št. 1 obč. Stenično pri Trzihu

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, travnikov, njiv in gozdov.

Več se izve pri lastnici tam, pri c. kr. okrajnem sodišču v Trzihu, ali pa v pisarni odvetnika dr. Hudnika v Ljubljani. 1909—4

Kvartet ljubljanskih šramljev.

Jutri, v četrtek dne 7. t. m.

KONCERT

v zajtrkovalnici 2061

g. Praunseisa na Mestnem trgu.

Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Ženitna ponudba.

Gospodična, stara 36 let, ki ima nad 5000 kron premoženja in je sposobna za trgovino, se želi poročiti s trgovcem, ki ima nekaj premoženja, ali pa s kakim državnim uslužbenecem, ki ima stalno službo. Star je lahko od 38 do 50 let.

Resne ponudbe s fotografijo naj se upošlje upr. „Slov. Naroda“ pod „Resno“. 2060—1

Naslov prodajalca pove upravn. „Slov. Naroda“.

Učenko

takoj sprejme šivilja M. Fröhlich, Hrenove ulice št. 17, I. nadst. 2049

Poštena deklica

stara 15 do 16 let se išče za popoldneve k majhnemu otroku.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1990—3

Skladišče

v Ljubljani, Gradišče št. 10 se odda. 2041—2

Naslov v upravnistvu „Slov. Nar.“

Lepo stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in kopalno sobo se za avgustov termin odda.

Natančneje pri A. Sušniku na Zaloški cesti. 1973—3

Učenec

se sprejme takoj za prekaševalnico in mesarijo 2053—2

Fr. Golob, Spod. Šiška št. 150.

Naprodaj je dobro ohranjen

klavir

trdke Streicher.

Poizve se na Rimski cesti št. 2 II. nadst. med 2.—3. uro. 1504 13

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalne in poselske sobe ter vseh drugih pritikin, se odda za avgustov termin ali tudi takoj v najem.

Naslov izve se v upravnistvu „Slov. Naroda“. 1937—4

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HIŠI.

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 1633 6

Izletniki

ki se žele naučiti čistega gorskega zraka, naj blagovolijo priti na Luko pri Čabru, kjer dobe krasne in zračne sobe z dobro postrežbo po izvanredno nizkih cenah. 2012—2

Pojasnila daje gostilna Roman Vrus na Luki, Čabar.

Več zračnih

stanovanj

in sicer 2 podstrešni, z eno sobo, kuhinjo in pritikinami ter 3 po dve sobi kuhinjo, vrtom in pritikinami se odda za avgustov termin. Več se izve pri M. Lavrenčiču v Spodnji Šiški št. 231. 1988—5

Spretnega

akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Vodja

za podružnico z mešanim blagom, ne pod 24 let star, s prama referencami, se išče v stalno službo.

Prijazne ponudbe upravištvu „Slovenskega Naroda“.

1918-5

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu trebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamajava in diskontiranje izdane vrednostne papirje in novcuje zapale kupone. Viskulne in devizne akcije.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Naše prodajne in vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam. Vojaske ženišinske kavele.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje dno voge do dne vzdiga. 3 64

Promet s čeki in nakaznicami.

Rastlinska mast najstarejša in najboljša znamka

iz tvornice
HERMAN FINCK na Dunaju
II., Taborstrasse šte. 76. 1842-4

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž.** Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 05 m jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florencio, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Ženeva, Pariz, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.).

Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 07 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florencio, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejevic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 13. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Gorod iz Ljubljane** juž. kol. V **Kamniku.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Največja izbira najboljših in najcenejših **dvokoles in šivalnih strojev** za rodbino in obrt.

Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Vezanje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave.

IVAN JAX in SIN v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Dobro ohranjen klavir

se po nizki ceni prodaja 2033-2 Sv. Petra cesta št. 57, II. nadstr.

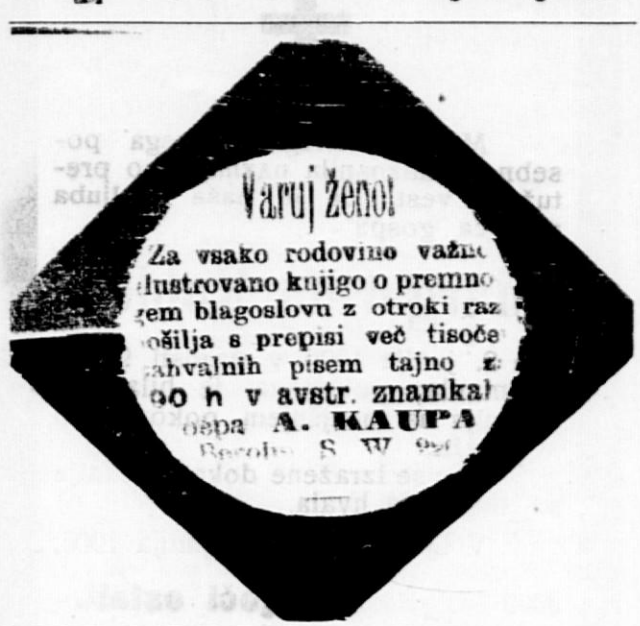
Spretni šivilje

sprejme takoj proti izredno dobri plači

ANTON ŠARC

trgovec 2034-2

Sv. Petra c. 8 v Ljubljani.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno od 3. junija do 9. junija 1906: 1989 2

Slikovito potovanje od Betlehema do Jeruzalema.

Prenovljena 1505 13

stanovanja

se oddajo za maj ali avgust na Rimski cesti šte. 2.

Vpraša se v hiši samo v II. nadstropju stopnjice na desno m.d 2.—3. uro.

Prva zaloga vedno svežega

dovskega in trboveljskega Portland in Roman cementa

je pri **FR. STUPICA, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.** 1453-8

Poleg „Figabirta“.

Zidanje rakev (grobule)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni **stavitelj novega pokopališča** po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča. Natančneje se poizve v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja mestnega stavitelja 1561-11 v Ljubljani, Pred škofijo šte. 3.

Prva Kranjska

parna pralnica in likalnica z motorskim obratom.

Ker sem povečal svoj čistilni zavod, morem sedaj večkrat izraženim željam cenjenih odjemalcev perila ustreči tudi s tem, da bom od **1. junija t. l. sprejemal** moške srajce, ovratnike, manšete in naprsnike ne samo za likanje ampak **tudi za pranje;** seveda pa sprejemam kakor doslej za likanje že oprano perilo. **S paro** se pere perilo kar moči nekvarljivo in postane **bleščeče belo.** Svoje podjetje prijazno priporočam podpori z velespoštovanjem

C. J. HAMANN izdelovalec perila v Ljubljani. 1977-3

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, z dobrimi spričevali ter mešane stroke več, se sprejme s 1. avgustom t. l. Prednost imajo tisti, ki so dovršili trgovsko ali obrtno nadaljevalno šolo ter so zmožni knjigovodstva in ko respondence v slovenskem in nemškem jeziku. — Poudbe sprejema trdka **Janko Popovič, Cerknica pri Ra** keku. 1841-5

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187. 1606-11

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana, opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilchejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. Takojena in najzaneslivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki